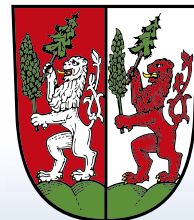


Bělohradské listy



Vydáno 24. 2. 2017 • Ročník XVII • Cena 16 Kč

1 / 2017



Objektivem Bělohradských listů



LEDEN JAKO VYŠITÝ

Mrzne až praští, sněhu vysoko. Navzdory všem prognózám, všem loupacům cibule, sledovačům zazimování zvířecí, krtčích hromádek a bůhví čeho ještě, si zase příroda udělala, co chtěla. Někdo možná namítne - já jsem to říkal. Ale to je jen náhoda a s jeho věšteckými schopnostmi to nemá co dělat. Když se na začátku ledna začal sypat sníh, byla to čistá radost. A ten krásný mráz! Město vyrobilo na sokoláku led a mohlo se začít bruslit. Děti vyrazily sáňkovat na Slívák a když se podařilo opravit několik let nepoužívaný sněžný skútr s příznačným sovětským názvem Buran, mohl Jirka Břízek projet stopy pro běžkaře. No prostě ladovská zima. Jen to zabítý prase nám k tomu chybělo.

Ale abych nebyl jen rozněžnělý z krásných mrazivých scénérií, musím přidat i pár negativ. Sníh se sype, mrzne až praští, a hned je na co nadávat. V půli ledna jsem jel za Plzeň k přízni. Přiznám se, byl jsem pln obav, jak to půjde na silnicích. Zvlášť, když každý den sleduji televizní zprávy, které chrlí jednu kalamitní informaci za druhou. K tomu se přidala manželka, která navrhovala vzít si lopatu, posypový materiál a teplou deku. Nevzal jsem nic, a tak vzala alespoň baterku, kdybychom někde ztroskotali přes noc. Cesta ubíhala slušně, nikde žádná zácpa, přes sněžení byly silnice dobře sjízdné. Sněhu ku Praze ubývalo. Od Jičína ho bylo polovic, u Brandýsa koukaly na polích hroudy a v Praze bylo sem tam bíle posypáno. Nechci to zlehčovat, aby se nezačalo zdát, že cestáři ve středních Čechách nemají do čeho píchnout, ale tak to bylo.

Nejhorší situace byla u nás doma. Jak by řekl básník „Bělohrad se oblékl do bílého“. Na náměstí se vršily kupy sněhu a nervozita z toho, kde zaparkovat, se dostávala na krajní mez. Sám jsem byl svědkem scény, kdy na sebe občané křičeli a slovy pro dospělě si vysvětlovali, kdo tam tu hromadu sněhu udělal, že nemůže přijet zásobování a že to je naschvál. Nevím a nechci soudit, kdo má pravdu, jisté je, že nastal problém.

Ke slovu se dostalo nerudovské „Kam s ním“, s tím zatroleným sněhem. Když se začal sypat do řeky, hned se ozvaly hlasy proti. Když na volná prostranství v parku, i tady se protestovalo. Někam za město, ale tam to také někomu patří a navíc ta dálka. Problém na problém.

Jak ten sníh vůbec odklidit, když do několika ulic nemohli řidiči s pluhy vůbec zajet. Všude nacpaná auta. Některá tam parkující dlouhodobě nebylo možné pod vrstvou ani poznat, vypadala spíš jako další hromady bílého přídělu.

Říká se: Vox populi, vox Dei – „hlas lidu, hlas boží“.

„Ťuk, ťuk, ťuk na hlavíčku, teď jsem si vyházel před domem vjezd a voni to sem při vyhrnování zase nakydali. Nejlepší je vyházet sníh z vjezdu zpátky na silnici, vono to roztaje.“

Prostě spousta radosti a společenské zábavy.

Pamatuji se, že v mém dětství také padal sníh a bylo ho hodně. Nepocházím zrovna z Bělohradu, ale z Pecky, což je hnedle vedle. Sníh vyhrnoval pan Valenta s malým traktorem značky Slávie. Tahal za ním na řetěze šipový pluh. Když jel někdo proti, vystoupil, odpojíl rozvoru, společně s řidičem pluh zúžili, auto projelo, pluh dali zpátky a vyhrnovalo se dál. Pěší cesty jsme protahovaly my, děti, doma vyrobenými malými pluhy a byla to prima zábava.

Nikdo se nerozčiloval, tak to prostě bylo.

Ještě na jeden zážitek si vzpomínám. Skákali jsme jako děti ze střechy garáže do závěje sněhu. Na sobě tepláky, pod nimi punčocháče a na nohách, světe div se, holínky. Když jsem přišel domů, sundal holínku, vypadla hromada sněhu. „Jestli máš sníh i v druhé holínce, tak ti nařežu,“ pravila maminka, a tak jsem dostal vařečkou. Je jasné a logické, že je-li sníh v jedné holínce, bude i ve druhé.

Život byl veselý a výchova nutná.

Dnes nechodí děti v zimě v tepláčkách a v holínkách a výchova se asi běžně neprovádí pomocí vařečky, ale mělo to něco do sebe.

Proč o tom všem píšete? Zima je roční období jako každé jiné. Po ní přichází jaro, sníh zmizí a s ním i všechny zábavy a trable s tím spojené. Tání přinese rozmočené louky a možná i různé větší či menší záplavy. Pak přijde léto, a to bude třeba suché a horké, nebo mokré a deštivé. A pak podzim, co ten asi přinese? Televize bude chrlit zprávy o událostech formou hrůz, prostřihané záběry našťvaných lidí a rozhovory s prognostiky na jaro, léto, podzim a zimu.

Ale jedno je jisté. Příroda si to udělá podle svého, a pokud nepodlehne tlaku médií, řečem pesimistů a nelekne se odvěkého nepřítele pro národní hospodářství, kterým je jaro, léto, podzim a zima, bude zase líp.

A ještě taky, když k sobě budeme slušní a ohleduplní, nebudeme svoje trable ani sníh házet na nikoho jiného a budeme se řídit selským rozumem.

Ladislav Stuchlík, foto: archiv

BĚLOHRADSKÉ LISTY

Časopis Bělohradu a okolí
1/2017

2 OBJEKTIVEM BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ

3 FEJETON (LADISLAV STUHLÍK)

4 ZEPTALI JSME SE ZA VÁS

5 STAROSTA ODPOVÍDÁ ZM INFORMUJE (PAVEL ŠUBR)

6 HODNOCENÍ ROKU 2016 (PAVEL ŠUBR)

7 NOVÁ BUDOVA RADNICE (PAVEL ŠUBR)

8-9 ARCHITEKTI ONDŘEJ A JIŘÍ PLAŠILOVI O NOVÉ RADNICI

10-11 JÓGA V BĚLOHRADĚ (ALENA FLÉGLOVÁ)

12-13 FRČOVY DOPISY (EDUARD ČELIŠ)

14 SENÁTORKA RŮŽENA SEHNALOVÁ (JIRÍ VACEK)

15 TRADICE VE STOPĚ (JAROSLAV VOVES)

16 BĚLOHRAD A TEXTAŘ BROŽÍK (JOSEF ŠPŮR)

17 ÚKLID SNĚHU V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ (LADISLAV STUHLÍK)

18-19 UDÁLOSTI – ZAJÍMAVOSTI

20 LYŽE OD DĚDY ANEB PŘÍBĚH STARÝ TRICET LET (EDUARD ČELIŠ)

20 Z LYŽAŘSKÝCH KRONIK (EDUARD ČELIŠ)

22-23 ŘEMESLA V ZRCADLE ČASU DŘEVORUBECTVÍ (JAROSLAV VOVES)

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE STRANA 1 / JAROSLAV VOVES FOFR NA SLÍVÁKU

STRANA 24 / LADISLAV STUHLÍK
ZIMA NA HOŘENÁKU

DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ
VYJDE 21. 4. 2017

Bělohradské listy

periodický tisk územního samosprávného celku Lázně Bělohrad

Vydává Město Lázně Bělohrad

Vychází jako dvouměsíčník

Redakční rada: Ladislav Stuchlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš,
Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Hana Marie Körnerová,
Václav Lejdar, Iva Plecháčová, Josef ŠpŮr, Ing. Pavel Šubr,
Jaroslav Voves.

Povoleno MK ČR pod č. E 10901

Adresa: Město Lázně Bělohrad

Městské kulturní středisko,

Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon: 739 629 482, Fax: 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Grafika, sazba a tisk:

Tiskárna ARPA, Kotkova 792, Dvůr Králové nad Labem

Zeptali jsme se za vás

Co je Občanské poradenské středisko a v čem pomáhá?

Občanské poradenské středisko bylo založeno jako obecně prospěšná společnost v roce 1999 a za léta své existence prošlo několika proměnami, až se z původní dobrovolnické iniciativy stalo profesionalizovaným zařízením, pružně reagujícím na nové potřeby, zavádějícím nové myšlenky, profese i kreativní řešení problémů. Přestože sídlí a působí především v Hradci Králové, buduje si detašovaná pracoviště i v dalších městech Královéhradeckého kraje, aby se tak lépe přiblížilo občanům. Poskytuje registrované služby odborného sociálního poradenství, což představuje jeho hlavní činnost, ale zabývá se také dobrovolnictvím, konkrétně v domovech pro seniory, převážně na Královéhradecku a Náchodsku. Doplnkovým projektem je komunitní centrum portugalské kultury ClubCafé Pessoa, v rámci něhož jsou pořádány přednášky, prezentace, ochutnávky, workshopy a bazárky, určené všem, kteří rádi poznávají nové lidi, cestují, diskutují a získávají nové zkušenosti.

Odborné sociální poradenství je poskytováno prostřednictvím Občanských poraden a je určeno lidem, kteří se ocitli v nepříznivé sociální či životní situaci a nevědí nebo nemohou si v ni pomoci sami, ať již z důvodu nedostatku financí, informací či znalostí, nepříznivého zdravotního stavu či vysokého věku.

Oblasti, ve kterých je poradenství poskytováno, je několik. Z velké části jsou to dluhové problémy, exekuce, insolvenční řízení, komunikace s věřiteli apod.; dalším výrazným okruhem je oblast rodinného práva, vztahy mezi rodinnými příslušníky, rozvod, péče o děti, výživné apod.; v neposlední řadě je to problematika spotřebitelství, vymáhání práv spotřebitele, odstupování od smlouvy atd.; poradit jsme schopni také v problematice bydlení, nájmu, práv a povinností nájemců a pronajímatelů; také v oblasti pracovního práva, práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů, pracovní smlouvy, ukončení pracovního poměru apod.; poradenství rovněž poskytujeme obětem trestných činů. Při poradenství je kladen důraz na profesionalitu a kvalitu poskytované služby, všem klientům je zaručena diskrétnost, anonymita a služby jsou poskytovány zcela bezplatně.

Občanské poradny ve svých řadách nemají advokáty, ale všichni jeho pracovníci se orientují v právních předpisech a srozumitelně s klienty probírají různé možnosti řešení. Nemohou však za klienty jednat, zastupovat je či sepsávat žaloby, smlouvy, odvolání apod. Pod vedením našich poradců jsou klienti motivováni a posilováni k řešení svých stávajících problémů a případnému předcházení problémů nových. Vedle poradenství poskytuje Občanská poradna také služby terapeutické (psychoterapie a arteterapie), které probíhají převážně v Hradci Králové, ale dle potřeb uživatelů služby je možné domluvit i konzultaci v regionu, bude-li se jednat o osoby, které se staly obětmi trestného činu. Občanské poradny se kromě Hradce Králové nacházejí také v Náchodě a Jičíně a nově vzniklo ještě kontaktní místo, kam dojíždí pracovníci jednou za dva týdny, v Kostelci nad Orlicí.

Dobrou zprávou je, že podobné kontaktní místo zahájí svůj provoz také v Lázních Běláhradě, a to konkrétně od 24. 2. 2017. Poradenství bude poskytováno v budově hasičské zbrojnice (Barákovy 419) v přízemí hned naproti vchodu do budovy. Služba bude poskytována každý druhý pátek od 8:00 do 15:00 hodin. Bližší informace poskytnou pracovníci Občanské poradny Jičín na tel. čísle 736 472 676 nebo e-mailu opjicin@ops.cz, kde se také můžete objednat na konzultaci.

*Bc. Simona Davidová,
odborná sociální poradkyně*

Proč se změnil termín zápisu do školy?

Termín zápisu do prvního ročníku určuje školský zákon. Od 1. ledna 2017 platí novela školského zákona, kdy je v § 36 uvedeno, že „zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 1. dubna do 30. dubna kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku“. Z tohoto důvodu se na všech základních školách zápis posunul a ředitelé škol vyhláší zápis v tomto termínu. Na základní škole Lázně Běláhrad proběhne zápis v pátek 28. dubna 2017.

*Ing. Jaroslav Jirásko,
ředitel ZŠ K. V. Raise v Lázních Běláhradě*

Jak je to s výměnou jízdních řádů na městské tabuli na náměstí v Lázních Běláhradě?

Jízdní řády na autobusových stáních mění dopravci, tabuli na zdi u bankomatu vyměňuje město.

Změna jízdních řádů se provádí přes víkend. Poslední jízdní řád vstoupil v platnost v pondělí 12. 12. 2016. Tabule na zdi u bankomatu byla v pondělí sundána, aby lidé nematly původní odjezdy. Problém je se získáním podkladů pro výrobu aktualizované odjezdové tabule.

Dopravci jsou schopni dát podklady pro změny jízdních řádů nejdříve den po zveřejnění na označeních stání. V tomto případě to bylo v úterý 13. 12. 2016. Pak trvá minimálně týden výroba nové tabule.

Po dotazech na odbor dopravy Královéhradeckého kraje a firmu Oredo jsem zjistil následující: Kraj má informace pouze o regionálních dopravcích. Spoje (např. Praha - Janské Lázně) má v gesci Oredo. Oredo má informace pouze od některých mimoregionálních dopravců, a proto ani oni nejsou schopni dodat veškeré informace. Zatím jediný, kdo nám vždy pomohl, je Ing. Josef Hanzlík z firmy Bus Line Semily, který posílá všechny podklady od dopravců a z toho sestavil odjezdník z Lázní Běláhradu. Bohužel, podle informace zaměstnanců odboru dopravy KH kraje se mu to ani v budoucnu nepodaří dříve, než týden po spuštění nových jízdních řádů. Teprve potom může město zadat výrobu nové odjezdové tabule. Nezbyvá nic jiného, než počkat.

Ladislav Stuchlík, foto: autor





Starosta odpovídá

Jak je to nakonec s lípami v Kotykově aleji? Budou se kácet nebo ne?

V Kotykově aleji je celkem 144 stromů. V projektu rekonstrukce silnice II. třídy, kterou bude provádět SÚS Královéhradeckého kraje, je plánováno vykácet 35 stromů, které jsou v havarijním stavu. Město nechalo zpracovat posudek aleje, z něhož vyplynulo, že je nutné odstranit ještě dalších 31 stromů, které jsou ve velmi špatném stavu a ohrožovaly by silniční provoz. Vykáceno tedy bude celkem 66 stromů, které budou nahrazeny novými, ale v menším počtu. Kácení bude hradit SÚS KHK. Z posudku rovněž vyplynulo, že by měla být provedena revitalizace (odborný prořez) zbývajících stromů. V současné době jednáme s Královéhradeckým krajem o tom, kdo uhradí novou výsadbu a revitalizaci zbývajících stromů. Pozemek pod silnicí a vedle silnice, na kterém rostou stromy, je totiž v majetku města, ale město se zavázalo, že po provedené rekonstrukci silnice tento pozemek bezúplatně převede Královéhradeckému kraji. Jednání s krajem se vyvíjí tak, že 50 % nákladů ponese město a 50 % kraj.

Město prodává stavební pozemky v Tyršově ulici a v Brtvi. Ceny mně na Bělohrad připadají poměrně vysoké (v Tyršově ulici 700 Kč/m², v Brtvi 400 Kč/m²). Nemohli byste je alespoň pro občany Bělohradu snížit?

Od 1. července 2016 platí novela zákona o obcích, podle které jsou města a obce povinny prodávat nemovitosti za cenu v místě obvyklou.

Proto jsme na uvedené pozemky nechali zpracovat znalecký posudek, z něhož vyplynuly výše uvedené ceny. Musím ještě dodat, že stavební pozemky musíme nově prodávat včetně DPH, takže cena bez DPH činí u pozemků v Brtvi 330 Kč/m² a u pozemků v Tyršově ulici 578 Kč/m². Výjimku pro občany Bělohradu jsme chtěli udělat už při zveřejnění záměru prodeje těchto pozemků (aby mohli přednostně podávat nabídky na odkoupení pozemků), ale jakékoliv zvýhodnění občanů města je považováno za diskriminační vůči ostatním. Nakonec poptávka po těchto pozemcích je poměrně malá a volné pozemky budeme nadále nabízet k prodeji.

Chtěl bych poděkovat pracovníkům Technických služeb za perfektní úklid sněhu ve městě. Jezdím služebně po okolních městech a málokde zvládli sněhovou kalamitu tak dobře jako v Bělohradě. A ještě chci poděkovat za běžkařské stopy pod Hůrou a kluziště za sokolovnou.

Děkuji za pracovníky Technických služeb. Samozřejmě nějaké připomínky na úklid sněhu jsme obdrželi, navíc na úklid sněhu v Lánech jsme museli najmout soukromou firmu. Souhlasím ale s vámi, že Technické služby zvládly úklid sněhu na komunikacích a chodnicích ve městě výborně. Problémy jim při úklidu sněhu často působily dlouhodobě nevhodně zaparkované osobní automobily na náměstí a v některých ulicích města.

Kluziště za sokolovnou vytvořili a po večerech se mu věnovali pracovníci TS Jiří Stránský a Miloslav Huťa. U běžkařských stop jsme měli problém s opravou sněžného skútru, kte-

rý jsme 3 roky téměř nepoužívali. Pracovník TS Miroslav Čech ale ochotně dojel v pátek 6. ledna odpoledne pro náhradní součástku do Liberce, skútr opravil a Jiří Břízek ještě ten den večer poprvé vyjel stopy mezi Stromem života, Schanielovou vilou a Brtvi. Od té doby je pravidelně udržuje, včetně stop na Bukovinu, Horní Novou Ves a nad Lány. Jen nás mrzelo, že občas stopy pro běžkaře někdo prošel v botách nebo se psem a zničil je.

Pavel Šubr, foto: Jaroslav Voves

ZM informuje

Poslední zasedání zastupitelstva města v roce 2016 se uskutečnilo **21. prosince** v restauraci Romantica Stromu života. Zastupitelé vyslechli zprávu předsedy kontrolního výboru o kontrole plnění usnesení z minulého zasedání zastupitelstva města a starosty města z jednání rady města. Poté schválili prodej 2 pozemků v Horní Nové Vsi, směnu pozemků v Lázních Bělohradě, prodej 2 stavebních pozemků v Brtvi a 1 stavebního pozemku v Tyršově ulici. Poté vzali na vědomí rozpočtové opatření č. 12/2016, schválili rozpočtové opatření č. 13/2016 a schválili rozpočet města pro rok 2017 jako přebytkový ve výši příjmů 68 163 800 Kč, ve výši výdajů 64 827 800 Kč a financování (splátky úvěru) ve výši 3 336 000 Kč.

V dalších bodech programu vyslechli a vzali na vědomí informace o projektu revitalizace zeleně ve městě, schválili podání žádosti o dotaci na akci demolice budov č. p. 28 a 27 na náměstí a záměr výstavby nové budovy městského úřadu na místě těchto domů, přičemž o vzhledu nové budovy MěÚ proběhla dlouhá diskuse. Zastupitelé rovněž vzali na vědomí územní studii v lokalitě Tyršova ulice a zprávu o investičních akcích města a schválili směrnici zastupitelstva města č. 2/2016 – Statut sociálního fondu města Lázně Bělohrad. Zastupitelé také schválili termíny zasedání zastupitelstva města v roce 2017, podání žádosti o dotaci na II. etapu dostavby sportovního areálu u Bažantnice a finanční dary starostovi a místostarostovi. V diskusi starosta informoval o zachování cen vodného a stočného v rámci VOS, a. s. pro rok 2017 na úrovni předchozích let a o situaci ve VOS, a. s.

Další zasedání zastupitelstva města proběhlo **8. února 2017** v kulturním sále lázní. Po tradičních zprávách o kontrole plnění usnesení z minulého zasedání ZM a o jednání rady města zastupitelé schválili prodej stavebního pozemku v Tyršově ulici, poté schválili rozpočtová opatření č. 14/2016 a 1/2017 a vyslechli informace o studiích výstavby nového městského úřadu. Po dlouhé diskuzi schválili pokračovat ve spolupráci na projektové přípravě nového úřadu s ing. arch. Ondřejem Plašílem.

Dále projednali a schválili dohody o vytvoření společného školského obvodu základní školy a o vytvoření společného školského obvodu mateřské školy, schválili vstup města do Spolku českého kamene, z.s., vzali na vědomí zprávu o investičních akcích města za rok 2016 a schválili přijetí dotace na akci Moderní a otevřený úřad Lázně Bělohrad.

Pavel Šubr

Hodnocení roku 2016

Vážení spoluobčané,

tradičně se na začátku nového roku pokusím zhodnotit rok předcházející, tedy rok 2016. Tentokrát nezačnu investičními akcemi, ale prodejem majetku města. Zastupitelé města dlouho řešili, jestli se pustit do **opravy zámku**, nebo najít investora a zámek mu prodat. Na základě studie budoucího využití zámku, z níž vyplynulo, že rekonstrukce a budoucí provozní náklady zámku by na řadu let výrazně omezily další investiční akce města, a navíc město nemá pro zámek adekvátní využití, zastupitelé schválili v říjnu **prodej zámku** za 12 milionů Kč společnosti Elisabeth Arms, a. s., která chce zámek zrekonstruovat na objekt seniorského bydlení s restaurací nebo kavárnou v přízemí zámku.

Zastupitelé rovněž schválili prodej **části areálu dětské léčebny** (budovy rehabilitace a školy s bytem s přílehlými pozemky) za 5,5 mil. Kč akciové společnosti Lázně Bělohrad. Po schválení územní studie v lokalitě Tyršovy ulice město nabídlo k prodeji rovněž 6 **stavebních parcel** v této ulici a dalších 5 v horní části Brtve. Na prosincovém zasedání zastupitelstva města byl schválen prodej 3 z nich a záměr prodeje zbývajících je nadále zveřejněn na úřední desce města.

Tím se dostávám k investičním akcím města. Získané prostředky z prodeje výše uvedených nemovitostí chce město použít na stavbu **nového městského úřadu** na místě budovy č. p. 28 v severní části náměstí K. V. Raise. Zastupitelé schválili podání žádosti o dotaci na demolici tohoto objektu a zároveň záměr výstavby budovy nového úřadu.

Z investičních akcí roku 2016 bych chtěl jmenovat kolaudaci **vodovodu a kanalizace v Brtvi**, kde byla navíc městu navýšena dotace ze SFŽP o cca 2 miliony Kč, a současně rekonstrukci silnice Lázně Bělohrad – Brtev ze strany Královéhradeckého kraje, kterou kraj převede následně na město. Další významnou investiční akcí bylo dokončení **I. etapy dostavby sportovního areálu u Bažantnice**, kde hlavní budovu fotbalových kabin a herny na stolní tenis se zázemím a vnitřním vybavením převzali do užívání po slavnostním otevření 3. srpna zástupci TJ Lázně Bělohrad. Dostavba sportovního areálu poté pokračovala **II. etapou**, z níž byly do konce roku 2016 zhotoveny zámkové dlažby a veřejné osvětlení v areálu, dětské a workoutové hřiště, umělé osvětlení tréninkového fotbalového hřiště a umělé osvětlení studna.

Z dalších investičních akcí bych chtěl jmenovat výstavbu **sdrúžené kanalizační přípojky** pro 5 domů ve spodní části náměstí K. V. Raise, **rekonstrukci vnitřních prostor hasičské zbrojnice v Lázních Bělohradě** a knihovny, kterou podpořil dotací Královéhradecký kraj. Dotaci z Královéhradeckého kraje jsme obdrželi i na výstavbu **pump parku s asfaltovým povrchem** v Horní Nové Vsi na místě bývalé skládky větví u fotbalového hřiště. V Horní Nové Vsi proběhlo také **přeložení chodníků a zhotovení vjezdů** k nemovitostem v Družstevní ulici. V zadní části vycházkové trasy na Pardoubku byly umístěny **cvičební stroje pro seniory** a lavičky. Město také provedlo **rekonstrukci 2 bytů v Kotykové aleji** a ve druhé polovině roku zahájilo investiční akce, které bu-



Z otevření sportovního areálu

dou dokončeny v roce 2017. Jde o **rekonstrukci kanalizace a výstavbu místní komunikace v Nerudově aleji** a **rekonstrukci bytu v domě č. p. 20 na náměstí K. V. Raise**. Celkem město v loňském roce proinvestovalo 26,1 mil. Kč, z čehož 22,4 mil. Kč tvořily vlastní zdroje a 3,7 mil. Kč dotace.

Zároveň město připravuje projekty a žádosti o dotace na **další investiční akce**, jde např. o protipovodňová opatření v Dolní Nové Vsi, revitalizaci veřejné zeleně, revitalizaci a opravu odtokového objektu rybníka Pardoubek, cyklostezku z Horní Nové Vsi do Dolního Javoří, nákup domácích kompostérů, nákup elektromobilu, atd.

Z **neinvestičních akcí** bych chtěl jmenovat opravy komunikací ve městě, kde byly ve 2 etapách provedeny opravy za téměř 800.000 Kč. Dále byla provedena oprava zázemí Technických služeb na náměstí K. V. Raise, výměna oken a dveří v kulturním domě v Lánech, výměna oken a rekonstrukce podlah v hasičské zbrojnici v Dolní Nové Vsi, oprava topení v kulturním domě Jiskra v Horní Nové Vsi, analýza obsahu azbestu v budově školičky u ZŠ s negativním výsledkem, oprava bytu ve starém DPS, vybudován přístřešek pro kola a dřevěná ochrana tepelných čerpadel v bělohradské mateřské škole, provedena výsadba veřejné zeleně na několika místech ve městě, atd. Pro potřeby Technických služeb byl zakoupen nový automobil Dacia Dokker a souprava na provádění menších oprav asfaltových ploch.

Technické služby města fungují od 1. ledna 2016 jako organizační složka města. Toto řešení se ukazuje jak na základě konzultace s dalšími městy, tak na základě zkušeností po roce jejich činnosti jako optimální. Na jaře proběhl **na městském úřadě personální audit**, který doporučil vytvořit 4 odbory – vnitřních věcí, investic a správy majetku, stavební a sociálních věcí a zároveň sloučit 2 organizační složky města, tj. Městské kulturní středisko a Městskou knihovnu v jednu organizační složku. Novou organizační strukturu městského úřadu a vytvoření odborů rada města schválila, naopak sloučení MěKS a knihovny v jednu or-

ganizační složku města zastupitelé neschválili.

Tradičně se ve městě uskutečnilo mnoho **kulturních akcí** (celkem neuvěřitelných 70 akcí). Největší návštěvnost zaznamenal koncert skupiny Slza, který navštívilo více než 1400 platících diváků. Kladně hodnoceno bylo Zahájení lázeňské sezony, kterou MěKS uskutečnilo ve spolupráci s a. s. Lázně Bělohrad, Slavnosti jablek a cibule, Mezinárodní folklorní festival (hlavní pořadatel byl Hořeňák a Hořeňáček, z.s.), Country festival Pod Hůrou, Strašidelná Bažantnice, Bažantnice ještě žije či nedělní koncerty v parku Bažantnice.

Proběhla i řada **sportovních akcí**. Kromě tradičních turnajů v tenisu, volejbalu, fotbalu, národní házené, stolním tenisu či maratonu horských kol se uskutečnila celostátní turistická akce „Za posledním puchýřem“, celostátní tenisový turnaj žen, závod na kolečkových lyžích, exhibice na pump parku nebo část etapy mezinárodního silničního cyklistického závodu „East Bohemia Tour“. Město také značně navýšilo podporu organizované sportovní činnosti (především mládeže).

Hospodaření města skončilo v roce 2016 výrazným přebytkem ve výši více než 25,5 mil. Kč. Důvodem je jednak prodej městských nemovitostí (zámek, dětská léčebna), jednak výrazný nárůst příjmů města ze sdílených daní (meziročně o téměř 3,5 mil. Kč, což představuje 9,2 %). Od roku 2012 do roku 2016 vzrostly příjmy města ze sdílených daní z 24,4 mil. Kč na 41 mil. Kč, což představuje nárůst o téměř 68 %.

V prosinci zastupitelstvo města schválilo **rozpočet města na rok 2017**. Jako největší investiční akce jsou do něho zahrnuty zateplení hasičské zbrojnice a knihovny, dostavba sportovního areálu u Bažantnice, rekonstrukce kanalizace a výstavba komunikace v Nerudově aleji a příprava výstavby nového městského úřadu.

Závěrem mně, vážení spoluobčané, dovoluji, abych vám popřál **úspěšný a spokojený nový rok 2017**.

Ing. Pavel Šubr, starosta města,

foto: Petr Laušman



NOVÁ BUDOVA RADNICE

Už řadu let uvažuje zastupitelstvo města o výstavbě nové radnice. Po roce 2000 byly přednější jiné investiční akce – rekonstrukce základní školy, výstavba kanalizace, rekonstrukce chodníků a komunikací atd. V roce 2006 byly otevřeny evropské dotační programy z ROP a město připravilo projekt rekonstrukce budovy č. p. 28 na sídlo nové radnice. Projekt zpracoval architekt Josef Janeček (mimořádně jeho dědeček je autorem řady budov ve městě – např. Kellova domu č. p. 158 s kulatým nárožím proti budoucí radnici nebo rekonstrukce hotelu Vlach u lázní na dnešní hotel Janeček). Bohužel ani opakovaně podaná žádost o dotaci neuspěla.

Mezitím se objevily další dotační programy, které město využilo nebo alespoň podalo žádost o dotaci. Šlo např. o zateplení mateřských škol, dostavbu sportovního areálu, výstavbu vodovodu a kanalizace v Brtvi, atd. Až v průběhu roku 2016 se vyskytl dotační program na demolice starých objektů a nyní dotační program (podpora 40 %) s termínem podání žádosti do konce dubna 2018 na výstavbu veřejných budov v pasivním standardu. Proběhla proto jednání s panem architektem Janečkem, který městu jednoznačně z řady důvodů doporučil ustoupit od jeho projektu rekonstrukce původní budovy č. p. 28, místo toho provést její demolici a nechat zpracovat nový projekt radnice v soudobé moderní architektuře. Město proto nechalo zpracovat projekt demolice domů č. p. 27 a 28 na náměstí a koncem roku 2016 podalo žádost o dotaci na tuto demolici. Zároveň jsme provedli výběrové řízení na architekta, který zpracuje projektovou dokumentaci nového úřadu. Vítězně z něho vyšel mladý architekt Ondřej Plašil, jehož otec, architekt Jiří Plašil, dlouhodobě spolupracuje s městem při tvorbě a změnách územního plánu města.

Určitě se objeví pochybnosti o tom, zda je nutné ve městě stavět nový městský úřad. Už před 10 lety byly důvody jasné – špatný stavebně technický stav a energetická náročnost stávající budovy MěU, její nevhodné dispoziční uspořádání dané klasickou historickou konstrukcí, její budoucnost obtížně rozšiřitelný stavební objem, vyřešení stávající chátrající budovy č. p. 28, symbolické postavení této významné veřejné budovy v urbanistické kompozici města (dnes je „ztracena“ v řadové zástavbě východní fronty náměstí), oživení severní části náměstí, vytvoření příznivého prostředí pro občany města při vyřizování agend i pro pracovní podmínky zaměstnanců atd.

Záměr novostavby sídla městského úřadu s nutností demolice stávajícího neužívaného obytného domu č. p. 28 je v souladu s požadavky státní památkové péče a vhodně využívá inženýrských sítí i veřejných prostranství navazujících na daný pozemek. Rovněž může v procesu projektové přípravy vycházet z již prověřených posudků a stanovisek dotčených orgánů s dílčí potřebou jejich aktualizace (např. dopravní přístup).

S ohledem na výše uvedené a na zkušenosti z jiných českých měst, kde ani výsledky architektonických soutěží pořádaných Českou komorou architektů za nemalé náklady měst nepřinesly pro laickou veřejnost všeobecně přijatelný výsledek, přistoupilo město přímo k vypsání obchodní soutěže o projektovou dokumentaci, jejíž součástí je v současné době projednávání architektonická studie. Pan architekt Plašil se zúčastnil dvou zasedání zastupitelstva města, kde představil studii řešení budoucí radnice a jím doporučenou variantu.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlík

O posouzení, zda rekonstruovat stávající dům č. p. 28, vytvářet jeho repliku nebo historizující stavbu, či jít cestou moderní architektury dle návrhu Ing. arch. Plašila, jsme požádali několik architektů.

1. Stávající objekt je technicky i morálně zcela dožilý a nemá význam uvažovat o jeho rekonstrukci pro účely nové radnice. Toto řešení by bylo technicky nejspolehlivější a ekonomicky nevýhodné.

2. Z našeho hlediska je nejlepší řešení dané situace stávající stavbu zbourat a na uvolněné parcele vybudovat zcela nový objekt, který by optimálně řešil jednak jeho hmotové a polohové začlenění do daného prostoru náměstí a jednak dispoziční požadavky na provoz městského úřadu. Architektonicky a historicky nedosahuje stávající objekt takové hodnoty, aby se dalo uvažovat o výstavbě jeho repliky. Naopak architektonicky kvalitní návrh nové moderní budovy radnice a úprav jeho okolí se začleněním řeky Javorky může výrazně zhodnotit tuto část náměstí.

*Ing. arch. Jarmila Kutějová
Ing. Josef Janeček*

Po prostudování kompletní studie mohu s klidným svědomím:

1. Pochválit urbanistické řešení - zakončení veřejného prostoru radniční budovou.

2. Jednoznačně doporučit preferovanou soudobou architekturu před pseudohistorickou kopií. Soudobá a přitom tvaroslovím, proporci okenních ploch apod. není v rozporu s historickým prostředím – architektura nová, ale současně souznící, ne za každou cenu provokující a revolučně popírající minulost.

3. Doplnit, že studie nabízí možnost budoucího rozvoje. Ač se to může zdát dnes jako nepodstatné, budova bude nepochybně sloužit minimálně další desítky let a možnost rozšíření jejích kapacit je tedy podstatným kladem. Varianta historizující možnost přístavby, s ohledem na uzavřenost klasické architektonické formy, prakticky nemá. Rozvoj je snadný východním směrem (na úkor zeleně) nebo severovýchodním směrem nad parkovací stání (to je asi nejvtipnější řešení).

Ing. arch. Michal Ježek

Prohlédl jsem si pečlivě studii pana architekta Plašila a naprosto jednoznačně podporuji řešení nové budovy městského úřadu novostavbou. Pan architekt předkládá kvalitní, ryze soudobý návrh, který zajímavě a zároveň účelně dotváří prostor náměstí, nová stavba bude důstojně reprezentovat a zároveň přinese kvalitní pracovní prostředí pracovníkům úřadu i příjemné prostory občanům a návštěvníkům města. Moderní budova bude schopná implementovat soudobé i budoucí informační technologie, bude energeticky velmi úsporná a zároveň bude schopná snadno reagovat na vývoj a organizaci městské správy v budoucnosti. Každá doba přináší ve své architektuře otisk ve městech a obcích, bude skvělé, když vaše město bude mít tento otisk v podobě nové radnice!

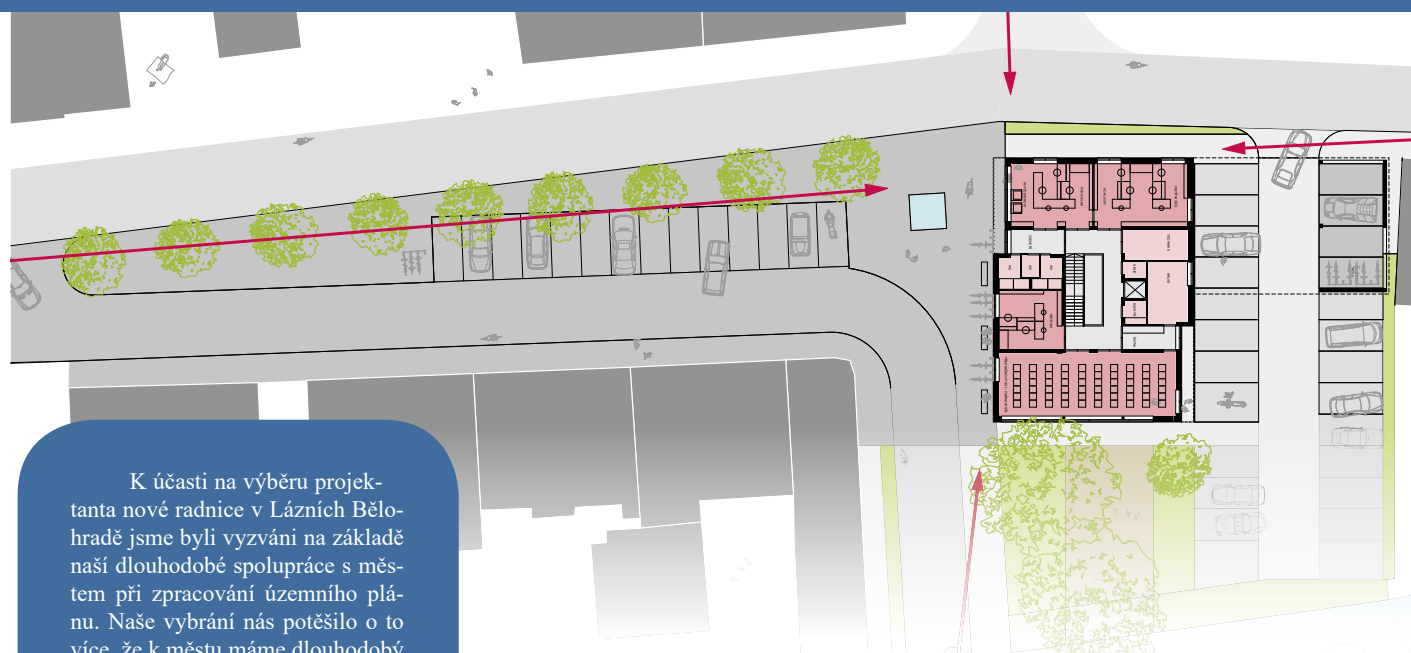
Ing. arch. Aleš Krtička

ARCHITEKTI

ONDŘEJ A JIŘÍ PLAŠILOVI

O NOVÉ RADNICI

Studii a projektovou dokumentaci budoucího městského úřadu zpracovává architekt Ondřej Plašil (mimochodem autor několika staveb v Českém Krumlově nebo v Liberci) ve spolupráci se svým otcem Jiřím Plašilem, který dlouhodobě spolupracuje s městem Lázně Bělohrad v oblasti územního plánování. Oba architekté jsme požádali o popsání přístupu k řešení nové budovy radnice v našem městě.



K účasti na výběru projektanta nové radnice v Lázních Bělohradě jsme byli vyzváni na základě naší dlouhodobé spolupráce s městem při zpracování územního plánu. Naše vybraní nás potěšilo o to více, že k městu máme dlouhodobý osobní vztah přes (pra)prarodiče i cyklistické maratony.

Volbu lokality a formy realizace záměru jsme městu pochválili vzhledem k tomu, že umožní jak svou významnou funkcí, tak dominantní hmotou oživit dosud stagnující severní část náměstí K. V. Raise, maximálně využít potenciálu místa s možností částečného dopravního zklidnění předprostoru radnice i vytvoření veřejné zahrady s obnovenou místní tradiční vazbou na řeku Javorku.

Na nové sídlo městského úřadu bude rovněž možno uplatnit soudobý vnější výraz i vnitřní prostředí odpovídající jeho veřejnému významu, vytvořit dispoziční řešení od počátku projektované pro danou funkci s přiměřenou flexibilitou pro další vývoj s možností dalšího budoucího rozšíření.

Od navázání spolupráce jsme vytvořili několik pracovních verzí návrhů novostavby, od odvážnějších, které bychom snad uplatnili v architektonické soutěži, přes realistické (které prezentujeme), kde jsme již krotili tvůrčí ambice s ohledem na všeobecnou přijatelnost návrhu, až po „slepé uličky“, v nichž jsme na popud pracovních projednání prověřovali některé náměty laické veřejnosti.

Od počátku jsme však nepochybovali o potřebě soudobého výrazu navazujícího na tradice moderní architektury v lázeňském městě. Je-li zadáním vytvořit sídlo moderního otevřeného demokratického úřadu, musí se to jednoznačně projevit jak v jeho dispozičním uspořádání, tak i v neoddělitelném vnějším výrazu.

Ze stavebního programu pro současnou etapu realizace radnice vyplynul třípodlažní objekt o objemu, který zejména ve vztahu k bytovým domům v Harantově ulici stěží umožní ovládnout prostor severní části náměstí obklopený nesourodou výstavbou proměnlivých kvalit. Proto asymetricky umístíme nárožní věž, která se však jako dominanta zdůrazňující vstup dostává na osu náměstí.

Vzhledem k tomu, že Harantova ulice bude ještě řadu let sloužit jako průtah silnice II. třídy městem, snažíme se alespoň navrženým odklonem propojky na Třetí stranu dosáhnout atraktivního pobytového dopravně zklidněného předprostoru adekvátního významu veřejné budovy, přičemž



rozšířený pozemek radnice za zahradou využíváme pro maximální kapacitu vyhrazených parkovacích stání s vjezdem z Harantovy ulice.

Vztah nové radnice k veřejnému prostoru umocňuje i návrh veřejné zahrady mezi bohatě proskleným konferenčním sálem (obřadní síní) v přízemí východního křídla a říčkou Javorkou, kde předpokládáme možnost venkovních produkcí pod korunami zachovaných i doplněných stromů včetně přístupu k vodní hladině pomocí parafrázy na historické opěrné zdi, schůdky a máchadla.

Hmota radnice se nám od počátku rýsovala jako funkcionalistický kompaktní monoblok s plochou střechou. Po připomínkách z projednání jsme čistě hypoteticky prověřovali i šikmou střechu, avšak vzhledem ke kontextu pro ni opravdu není důvod a není ani v souladu se snahou o dosažení pasivního energetického standardu stavby a optimální využitelnost třetího nadzemního podlaží.

Interiér radnice by měl vytvořit jeden veřejný prostor propojující schodišťovou dvoranu přes všechna patra s administrativními prostory prosklenými přčkami, jejichž rozsah bude ještě dohadován s ohledem na pracovní komfort jejich uživatelů. Takto lze vytvořit přehlednou, úspornou a hierarchizovanou dispozici úřadu umožňující příjemný pobyt návštěvníků i práci zaměstnanců.

Propojení radnice s veřejným prostorem zajistí, kromě propojení konferenčního sálu se zahradou, i informační centrum otevřené do náměstí v atraktivním místě nároží vedle hlavního vstupu a umístění veřejného WC v zádveři tohoto vstupu.

Výrazové propojení interiéru a exteriéru se projevuje atraktivitou fasády do všech směrů s prostrádanými velkými okny. Moderní ukázněná fasáda neobsahuje falešné nefunkční zdobné prvky, na strohosti jí ubere oživení detaily převíslych „šupin“ jako reminiscence nadokenních říms, zábradlí a vnějších stínících prvků.

Z technického hlediska bude možné pro dosažení pasivního standardu využít dotovaného masivního zateplení, zasklení trojskly, tepelných čerpadel, solárních panelů či kolektorů nebo rekuperačních jednotek. Dispozice i konstrukce stavby umožní její budoucí rozšíření podél Harantovy ulice zakrytím části parkovacího dvora.

Ze dvou základních variant, které splňují výše uvedené principy a byly pracovně představeny zastupitelům města – „osové“ a „příčné“, dále ve shodě s vedením města rozpracováváme „příčnou“ variantu s nárožní věží, která více uzavře severní stranu náměstí, má vazbu více vnitřních prostorů do náměstí, má šanci na větší rozšíření v budoucnu, umožňuje optimální využití dvora pro vyšší kapacitu parkování a má lepší rozhledové poměry při výjezdu do Harantovy ulice.

Závěrem chceme po vyslechnutí některých připomínek na adresu našeho návrhu poznamenat, že veřejnou budovu radnice nelze posuzovat podle kritérií, která jsou občané zvyklí uplatňovat na svá subjektivně hodnocená obydlí. Zároveň bychom nechtěli, aby se náš návrh nové radnice stal nástrojem v politickém boji na radnici staré.



Děkuji Ondřeji a Jiřímu Plašilovi za posání přístupu k řešení budoucího městského úřadu a na závěr doplním několik termínů. Demolice domu č. p. 28 by měla proběhnout nejpozději do května 2018, kdy bychom měli mít již stavební povolení a podanou žádost o dotaci na stavbu nového městského úřadu. Výstavba nového městského úřadu by potom měla proběhnout v termínu červenec 2018 až září 2020.

Město má na tuto stavbu již nyní připravenou finanční rezervu z prodeje zámku, dětské léčebny a stavebních pozemků. Věříme, že rovněž uspějeme s žádostí o dotaci. Nová budova městského úřadu by se tak zhruba za 4 roky mohla stát dominantou severní části náměstí K. V. Raise.

*Pavel Šubr,
vizualizace: Ondřej Plašil*





Elina Beltyuková pochází z Uralu z Jekatěrinburgu a ačkoliv na to vůbec nevypadá, je jí krásných 46 let. Po gymnáziu postupně vystudovala na vyšší odborné škole interiérový design, na vysoké škole pak dějiny umění a na další univerzitě úspěšně vystudovala i PR management. Po studiích pracovala deset let jako stylistka a image maker v televizi v Jekatěrinburgu. Postupně pracovala také v Moskvě, Petrohradu a Praze, kde působila jako stylistka a výživová poradkyně. Po celou tu dobu zvládla ještě vyučovat jógu, dále studovat, vést semináře a samozřejmě cvičit. Je to žena nejen velkých znalostí ale i schopností. Není bez zajímavosti, že je autorkou veršovaného překladu muzikálu Popelka z češtiny do ruštiny. V současné době pracuje jako poradkyně zdravého životního stylu a zdravé výživy a analytik v oboru Human design, což je asi 25 let starý obor (blíže viz internet). Kromě více než dvacetileté praxe v józe je držitelkou několika mezinárodních certifikátů. Absolvovala Školu národní medicíny, kde studovala, jak se dá léčit pomocí kamenů, bylinek a dalších přírodních prostředků. Další certifikáty se týkají Hatha, Ashtanga a Vinyasa jógy a je i certifikovaným Terapeutem metodou EFT, která učí odstranit zablokované emoce v těle. Ráda vaří, čte, píše básně, miluje procházky přírodou a mezi její velké koníčky patří studium všeho. Nejraději chodí čerpat energii na Byšičky. Jak sama říká, je to magické místo.

Jóga v Bělohradě

Máme tu začátek nového roku a s ním bývají tradičně spjata i novoroční předsevzetí. Většinou se týkají našeho zdravotního stavu, kariéry nebo mezilidských vztahů. Mají jedno společné – chceme se mít prostě lépe. Mám pro vás jeden báječný tip jak na sobě začít pracovat tady a teď. Už víc než dva roky se tu cvičí jóga pod odborným vedením Eliny Beltyukové. Jóga je cvičením těla i duše, chodí tam běžní lidé bez ohledu na věk, pohlaví, stavbu těla nebo vyznání. Nemusíte mít obavy, na józe není nic mystického, nebudete se modlit, celou hodinu meditovat ani zbytečně trýznit tělo. Chcete-li třeba zhubnout, udělat něco pro své zdraví, odložit stres, protáhnout se nebo prostě jen zkusit něco nového, přijďte mezi nás.



Úvodem bychom měli našim čtenářům jógu trochu představit. Je to víc než pouhé cvičení. Můžeš nám Eli říci, v čem je tak jedinečná?

Jóga je vlastně spojení. Pomáhá člověku spojit všechno, co má. Mozek, duši, tělo a nasměrovat, kam potřebujeme, čeho chceme dosáhnout. Na všechno dostanete návod k použití, k pračce, ledničce, ale k tělu ne. A jóga pomáhá vrátit se k sobě, naslouchat sobě a při cvičení se naučíme, jak to vše použít správně v běžném životě, abychom se cítili lépe. Jsou to obyčejné věci, třeba to, jak sedíme, stojíme, dýcháme, co jíme. Každý máme do vínku dán balíček energie, který v průběhu života rozhazujeme. Po pětaticátém roce věku života ta energie klesá a člověk jenom dožívá. A jóga nám pomáhá ten balíček energie opět naplnovat a udržovat. Je to pohyb spojený s dechem a naladěností na sebe. Základní věcí v józe je vyčištění a láska. Vyčištění těla a hlavy od věcí, které jsou pro nás už nefunkční. A láska, to je především naslouchání sobě. Co nám chutná, co nás baví, více se soustředit na to, co nás naplňuje. Protože abychom mohli lásku šířit a rozdávat, musíme být sami v harmonii.

Existují různé styly jógy? Jaká se cvičí tady v Bělohradě a Lánech? Může začít každý, nebo jsou tam nějaká omezení?

Pokud má člověk nějaká chronická onemocnění, měl by se nejdříve poradit se svým praktickým lékařem a může to přijít zkusit. Musím ale dopředu vědět, co má za potíže, abych mu věnovala zvláštní pozornost. Jóga je taková živá látka, vždycky to cvičení můžeme přizpůsobit podle potřeby člověka.

Jógu cvičíme v Bělohradě v mateřské školce, kde je velmi příjemné prostředí a můžeme se víc uvolnit, protáhnout, pracovat s dechem, meditovat. V neděli ráno tam cvičíme klasickou Hatha jógu, která

je zaměřena na vnitřní harmonii, práci s mozkem, vnitřní rovnováhu. V úterý pak ženskou jógu, která posiluje ženské energie. No a v sobotě ve středu cvičíme dle přání dynamickou jógu, která je zaměřená na hubnutí. Ve čtvrtek pak v Lánech v kulturním domě máme cvičení pro začátečníky a zdravotně zaměřenou jógu. Od února začínáme cvičit dokonce i v Nové Pace.

Jak probíhá hodina a co je při cvičení důležité?

Začínáme rozčvičkou, musíme procítit své tělo, prohřát každý kloub, rozhýbat krk, hlavně pak kyčle a ramena, protože tato dvě místa sbírají nejvíce napětí v těle. Pak následuje hlavní blok dle zaměření a nakonec uvolnění a relaxace. Součástí je i krátké povídání o tom, jak se lidé cítí, protože je pro mě velmi důležitá i zpětná vazba, aby bylo cvičení co neefektivnější.

Důležitým faktorem zdraví je i strava. Co je podle tebe v dnešní době důležité dodržovat, na co bychom měli dbát a čemu se naopak vyhýbat?

Co se týče jídla, doporučuji z jídelníčku určitě ubrat nebo zcela odstranit bílý cukr a bílou mouku. Takový oblíbený rohlík je jen spousta prázdných kalorií. Střeva jsou pak extrémně zatížená, přestávají správně fungovat, a když není trávicí systém v pořádku, vznikají v těle další problémy. A čím to nahradit? Já třeba snídám různé kaše, oříšky, semínka, sušené ovoce. Je to velký zdroj energie a vitamínů.

A co tolik diskutované maso?

Neexistují žádná pevná pravidla. Jestli vám někdo tlačí do hlavy, že musíte to a to, tak můžete říci nashledanou! Jenom vaše tělo vám řekne, co potřebuje. Na začátku se chuťové buňky mohou zdát trochu poškozené. Když vyčistíme jídelniček od prázdných kalorií, umělých sladidel, příchutí, chemie, éček, začínáme teprve cítit tu pravou chuť. Jídelniček má být vždy podle našeho záměru. Vegetariánství a veganství není vhodné pro každého. Je to vždy podle potřeby a záměru člověka, čeho chce v životě dosáhnout, vše musí být v rovnováze.





Jak vypadaly tvoje začátky s jógou, co bylo prvním impulsem?

S jógou jsem začala v těhotenství, kdy jsem cítila maximální zodpovědnost za nový život, který ve mně vzniká. V tu dobu jsem také přestala jíst maso. To dítě to prostě chtělo a dodnes je veganem, byla to jeho volba. Já jsem pak maso zase začala jíst, protože ho prostě potřebuji. Mám ráda hlavně čerstvé ryby a zvěřinu. Od té doby pravidelně cvičím, i když v té době to u nás bylo ještě zakázané. Někdo mně tehdy přinesl ručně vytisknutou knížku Jóga pro ženy a pak už následovaly různé semináře a kurzy. Studovala jsem jógu Iyengara, následovaly další styly a k tomu jsem se do hloubky pečlivě učila, jak to vše v těle funguje.

Je tedy lepší začít cvičit pod dohledem instruktora?

Na začátku by bylo dobré cvičit s někým, kdo to ovládá. Také velkou výhodou je skupinové cvičení, protože podporujeme tu atmosféru mezi sebou a společně se na té vlně posouváme dál. Důležité je hlavně začít a pokračovat. Cvičit pravidelně, jenom to má smysl. Každý den bychom měli provést aspoň kloubní rozvíčku.

Máš za sebou různé semináře a zajímavá setkání. Na co ráda vzpomínáš?

Ráda vzpomínám na školu v ašramu na německo-rakouských hranicích, kam přijíždějí různí učitelé z Indie. Mělo mě překvapit, že tam vítají různá náboženství, protože všechna vedou k Bohu. Vládne tam atmosféra totálního otevření a přijmutí. Nezapomenutelné bylo také setkání s guru Paramahansa Sri Swami Vishwanda. Je ztělesněním totálního stavu lásky tady a teď, kterou rozdává pouhým dotykem a ta neskutečná atmosféra a energie kolem něho... Takový výjimečný člověk ve vás zažehne tu vibraci, tu jiskru Boha, nekonečnou lásku. Napsal hodně knih, a jak říká, jóga není nic náročného. Stačí mít čistou hlavu a otevřenou srdce.

Často nám říkáš, jak tu máme krásně a že bychom si toho měli vážit. Čím ti Bělohrad tak učaroval? Určitě jsi poznala spoustu krásných míst.

Po náročné práci s hudebníky na muzikálu Popelka, jsem si potřebovala odpočinout. Byla

jsem tady v lázních jako klientka a to místo mi velmi učarovalo. Krásná příroda, milí lidé a geologicky je to také velmi zajímavé místo. Řekli mi, že je tu spousta podzemní vody, že je Bělohrad jakoby na jezeře. Taková místa jsou obecně velmi silná. Funguje to jako obrovská lupa pod nohama, přes kterou zažehnete oheň. V člověku vše zesiluje. Bělohradáci by měli dávat pozor, jakou náladu mají, na co myslí, protože když zjistí, co opravdu chtějí, čeho chtějí dosáhnout, mají velkou šanci si splnit své sny. Je to také velká odpovědnost, co v sobě žijeme, to tvoří naši realitu. Jinak Bělohrad mi svou vůni krbů a uhlí v zimě připomíná vesničky na Uralu. Jsem velmi vděčná, že mě tu lidé přijali mezi sebe, že se s nimi můžu podělit o to, co mě zajímá. Cítím se tu jako doma a jsem za to velmi vděčná. Bělohrad je pro mě opravdu pohádkově kouzelné místo.

Závěrem bych prostřednictvím vašeho časopisu chtěla velmi poděkovat manželům Marii a Vladimíru Menšíkovým z Miletína, se kterými mě svedla dohromady šťastná náhoda. Byli to tady takoví průkopníci jógy. Darovali mi unikátní staré knihy o józe v češtině a i díky nim teď mohu lidem lépe věci vysvětlit, protože moje čeština není dokonalá. Ale tohle mi opravdu moc pomohlo. Právě jim, mému příteli a lidem tady patří můj veliký dík.

Nakonec pár řádků od těch, kteří kouzlo bělohradské jógy již objevili:

Monika, Lány: Jóga mě učí, jak se uvolnit a to jak po fyzické stránce, tak i po psychické. Díky józe jsem zjistila, co mám v těle svalů, o kterých jsem ani nevěděla. Cvičení mi pomáhá od bolestí zad a zároveň mě učí, jak zacházet se svým tělem. Jak vlastně ovládat svou mysl, tělo i pocity, abych se cítila lépe. Učí nás mít se rád, věnovat péči svému tělu. Radovat se z toho, co máme. Ne každý to však umí a naučit se to dá práci. Proto jsem moc ráda, že mám tu možnost cvičit jógu, učit se a naslouchat naší úžasné lektorce. Eli, moc děkujeme.

Simona Kunčíková: Na jógu chodím teprve půl roku, ale velmi jsem si ji oblíbila. Každá hodina je originální a vždy se dozvíme něco nového, například o zdravém životním stylu, jak si udělat život lepší, jak nebýt ve stresu, anebo si odneseme nějaký šikovný recept na zdravou dobrotu. Určitě bych ji doporučila všem, kteří si chtějí po náročném týdnu odpočinout, uvolnit se a vyčistit hlavu od všech starostí.

Alena Friedrychová: Chtěla bych hrozně moc poděkovat za vzorné vedení každé lekce Eli Belyukové. Každá lekce je pro mě velmi přínosná, jak po stránce posílení a protažení celého těla, tak po stránce psychické. Navíc každá lekce člověka obohatí o znalosti ze světa ájurvédy, akupresury apod. Jednoznačně jsem z lekcí nadšená. Kde mohu, všude doporučuji. Budu ráda, když zde bude jóga i nadále. A hlavně s touto skvělou instruktorkou!

Veronika Červinská: S cvičením jógy teprve začínám, ale zatím jsem z ní naprosto nadšená, už po pouhých dvou lekcích s Eli cítím výsledky. Jsem psychicky vyrovnanější a do budoucna si slibuji i zpevnění svalů, především těch zádočných, protažení šlach nohou a celkovou harmonizaci těla a lepší zdraví. Cvičení s Eli je moc příjemné, její rady ohledně zdravé stravy a rituálů pro zdraví a duševní pohodu, které si mohu udělat i sama doma. Na Eli je vidět, že to co radí, to i žije.

Anička, Lány: Jógu cvičíme v Lánech asi tři čtvrtě roku, jsem tedy začátečnice, a tak se spíše s celkovou filosofií jógy seznamuji. Myslím, že pro život je to velice zdravý způsob pohybu, který nám neodčerpává energii, ale naopak dodává, ne ničí naše klouby, jen zlepšuje jejich hybnost. Ke cvičení není potřeba žádné speciální vybavení. Jóga mi dodává duševní pohodu, problémy se dají snáze řešit. I můj pohled na život se trochu změnil. Od Eli dostávám spoustu dobrých rad jak pečovat o své tělo i duši. Nosí nám výborné a zdravé recepty i s ochutnávkou. Vypráví zajímavé zkušenosti a zážitky. Na hodinách se člověk po celodenní práci a spěchu zklidní, protáhne tělo a načerpá sílu. Všem doporučuji. Věřím, že budeme dlouho mladé a v dobré náladě.

Jana Balšánová: S Eli cvičím pravidelně už více než rok a půl. Každá její hodina je pečlivě připravená. Promlouvá k nám svým laskavým doporučením, vede nás k zamyšlení a pozorování sebe samých, dělí se o své celoživotní zkušenosti. Pomáhá nám léčit naše tělo i duši, učí nás přijímat se takové, jaké jsme, hledat rovnováhu mezi snahou a uvolněním. Pro mě je setkání a cvičení s Eli dar, je uzavřením kruhu vlastního hledání, je to každodenní radost, uklidnění, těšení, růst, vzájemnost, teplo, úsměv. Říci pouze děkuji za to vše, čeho se nám na hodinách jógy dostává, je velice málo. Přesto děkuji a jsem vděčná za tu možnost cvičit právě s naší Eli.

Alena Fléglová, foto: archiv a autorka



FRČovy dopisy



Onek. Jako klučina říkal místo hrnek – onek.

FRANTIŠEK ČERNOCH

sportovní novinář a spisovatel píšící pod značkou FRČ, odkojený naší Javor-kou, co teče hned pod lékárnou Černocho-vých U České koruny.

Narodil se 7. března 1937. „Sedmýho března přišli na svět velcí borci – prezident Masaryk, spartanský šéf Vovka Zábrodský a tenista Ivan Lendl,“ říkával o svém datu narození Franta, pro nás bělohradské kluky, vždy Onek, a dodával: „Sedm mi-nut po poledni jsem se ženil a s manželkou Jarmilkou sedm měsíců i chodil. A kdyby se na gymplu dávaly coby známky sedmičky, tak jsem je z matiky a ruštiny vyfasoval!“

Se sportovním psaním začínal v Bě-lohradě. Když šli chlapi z nedělního fot-balu a stavili se U Sehnalů na dvě piva, mimochodem pan Sehnal byl velký fan-da a mecenáš místních fotbalistů, mohli si po pivku přečíst ve skřínce na náměstí Frantovu zajímavou a obsáhlou reportáž z mistráku, který před půlhodinou skon-čil! Neskutečné a dodnes nepřekonatelné.

Ještě zpátky k těm Onkovým sed-mičkám. „V jediný den ztratila česká sportovní novinářina dvě legendy. V pátek 30. ledna 2014 zemřeli rozhlasový reportér Karel Malina a fotbalový novinář Franti-šek Černoch,“ uvádí na svých webových stránkách Klub sportovních novinářů. Františku Onkovi Černochovi chybělo do 77 let 37 dní...

„Jednou tyhle dopisy vydáš, tak, jak si psávali Jan Neruda a Karolína Světlá...,“ píše v jednom psaní Franta. Tak Franto Onku, nahoru do novinářského nebe po-sílám k Tvým osmdesátinám tyhle Bělo-hradské listy.

Eduard Čeliš, foto: archiv

MILÝ EDÍKU (EDDY MERCKX, EDDIE „OREL“ SKOKY, EDVARD BENEŠ, ATD.)

DÍKY ZA POHLAZENÍ NA DUŠI, MYSLÍM TÍM DOPIS A KNÍŽKU, KTEROU ZAČÍNÁM ČÍST A JE BÁJEČNÁ. EDO, PÍŠU TAK BLBĚ, MĚL JSEM SILNOU MRTVICI, VOZILI MNE, NOSILI. PRAVÁ STRANA, RUKA, NOHA V HÁJI. PROTO TAKHLE PÍŠU, NEVÍM, CO JE TO ZA POMSTU. PIJU V HOSPODĚ NEALKO PIVO BIRREL, BEZ PANÁKŮ!

FURT ŽIJU V TACHOVĚ, CHODÍM DOPOLEDNE POKECAT NA TO NE-ALKO, PAK DOMA LÍTÁM S CHODÍTKEM, ABYCH UDRŽEL STABILITU: TEĎ VE SNĚHU JE S TÍM VENKU PRŮSER, ŘÍKAJ TOMU ČERNOCHOVO PENDOLÍNO.

S KNÍŽKOU MÁŠ CO DOHÁNĚT, JÁ NAPSAL PATNÁCT KNIH, ALE Z TOHO MÁM HOUBELES, ANI VŠECHNY NEMÁM. VE SPORTU JSEM BYL 35 LET, PĚT ROKŮ V DIKOBRAZE A KE KONCI V NAKLADATELSTVÍ RIO-PRESS. VŠEMU JE ŠMYTEC, SPORT DĚLAJ MLADÝ KLUCI, RYCHLÝ JAKO BLESK.

RADOST MI DĚLÁ DCERA, JEJÍ MUŽ JE MÍSTOPŘEDSEDOU ITALSKÉ-HO FOTBALU... TOMÁŠ ZASE VYSTUDOVAL V KANADĚ FILOSOFICKOU FAKULTU. A MÁME DVĚ VNOUČATA. A 48 LET ŽIJU S UČITELKOU. HOW-GH!

EDÍKU, TEĎ JSEM ČETL TU TVOJI SLINTAVOU POVÍDKU O PEJSKO-VI. JÁ BYCH SE TAM U JAKLŮ V TÉ DÍLNĚ, ČI V PSÍ BOUDĚ, NORMÁLNĚ POSRAL. JAK ŘÍKÁ PŘÍTEL TONDA PANENKA: OBCHÁZÍM ŠIROKÝM OB-LOUKEM KAŽDÝHO JEZEVCÍKA!

KDYŽ JSEM BYL VE FORMĚ, TAK SE MNOU NEJVÍC V PRAZE POSEDĚ-LI: LIDOVEC FRANTA ŠMEJKAL, JEDNOU USNUL VE VLAKU A PROBUDIL SE AŽ NA POLSKÝCH HRANICÍCH. JIRKA „PINČES“ ŠPŮR A GENERÁLNÍ HOCKEY MANAGER RUDA STRNAD. JO A PEPA KRAUS, FOTBALOVEJ BIG ŠUTÉR, MILETÍN, TEN BYL AUTEM, TAK NEPIL, ALE CHTĚL MĚ VŽDYCKY VOŽRAT...

FURT ZACHOVÁVÁM PŘÍZEŇ BĚLOHRADU.

CIAO. ONEK FRANTA



EDÍKU, SYNKU POLÍBENÝ JAVORKOU,

TO JSEM DOPAD, MUSÍM SI TO NALINKOVAT A PSÁT TISKACÍM, NO. JSI PÍSMÁK OD JAVORKY, NE PÍSÁLEK! UŽ TI PÍŠU K VELIKONOCŮM. CO U VÁS PANÍ UČITELKA A VAJÍČKA? NEMYSLÍM TVOJE, ALE TY PO-MLÁZKOVÝ. MY MÁME KAŽDOROČNĚ 30-40 MALŮVEK. ALE ŽENY DĚTI ZE ŠKOLY UŽ VYROSTLY A TY, CO CHODĚJ VIŇŠOVAT, CHTĚJ PRACHY A CHLAST, NE VEJCE, NO.

PÍŠEŠ, ŽE CHODÍŠ NA KAFE S MILETÍNSKÝM BOMBEREM PEPI KRAU-SEM, MOC HO POZDRAVUJ, JE CHYBA, ŽE ŽIJE V BUENOS MILETÍNOS A NE V BUENOS AIRES, TO BY SE NÁKEJ MESSI NEBO MARADONA MOHLI VOBĚSIT PŘEDEM!

JÁ SI MUSEL VŠECHNO VYMAKAT, OD ZAHRADY FRANTY NĚMCE PŘES PACKEJ KOMUNÁL („PANE TRASPE, JEŠTĚ JEDEN MRTVEJ, AŽ SE SPLNÍ PLÁN!“). PAK TACHOVSKÝ RADIO, BESEDU KE DNI DĚTÍ, DĚDA MRÁZ, A REPRO ZE ŽNÍ – JÁ NEPOZNAL PAMPELIŠKU OD ŽITA! PŮLROKU PL-ZEŇSKÁ REDAKCE SPORTU AŽ K TISKOVÉMU MLUVČÍMU FOTBALU. JÁ BYL REDAKTOR A K TOMU DESET ROKŮ TISKOVEJ ZA PÁR OBĚDŮ NA VÝ-KONNÉM VEJBORU, ALE BYL JSEM U VŠEHO, TO KOLEGOVÉ ZÁVIDĚLI. NIKAM JSEM SE NECPAL. TEĎ TO DĚLAJ TŘI JEN PRO ČECHY, A KAŽDEJ ZA TŘICET LITRŮ! KDYBYCH ZŮSTAL V BĚLOHRADĚ, BYL BYCH MAMÁ-NEK, JAKO JARDA JÁGR, ALE O 100.000 % CHUDŠÍ. CHODIL K ŠANTOVI NA MYSLIVCE A VÍNO, MĚL BYCH PŘES METRÁK – DNES 62 KILO.

EDDY, VŠECHNY POZDRAVUJ. OD HOTI PŘES ŠANTU A KUPKU I DALŠÍ ULICE!

TAK EDÍKU, CIAO A GRAZIE ZA DOPIS.

TROCHU O MÉM TENISE. HRÁL JSEM NA KRAJSKÉ ÚROVNI. V SEMIFINÁLE KRAJSKÉHO PŘEBORU JSEM DOSTAL „KANÁRA“ OD PANOCHY. BYL JSEM TŘETÍ DOROSTENEC NA KRAJSKÉM ŽEBŘÍČKU. PRVNÍ TONDA ULVR Z BĚLOHRADU! TO BYL MŮJ VĚČNÝ SOUPEŘ, DENNĚ JSME SPOLU HRÁLI DVĚ HODINY. ZÁVES „SLINTAL“ A ŘÍKAL, ŽE JSEM STYLAŘ! PODLE ŠKOLY JARDY DROBNÉHO JSEM DENNĚ PILOVAL STYL MLÁČENÍM DO ZDI SPOŘITELNY – DNES AUTOBUSOVÁ ČEKÁRNA!

COBY DOROSTENCI JSME HRÁLI FINÁLE KRAJE – ULVR, ČERNOCH, MIREK PONER A HOŘIČÁK GROS. O POSTUP DO LIGY JSME PROHRÁLI V JIČÍNĚ 5:6! NEMĚLI JSME ŽENSKÝ. A JÁ JEDINEJ PROHRÁL, PROTOŽE BĚHEM UTKÁNÍ SE ZA PLOTEM OBJEVIL TÁTA. MÁTI MU ZAVOLALA DO HOŘIC DO LÉKÁRNY, ŽE JSEM UTEKL Z DOMU – MĚLI JSME ZROVNA SVATEJ TEJDEN! DOMŮ MĚ FOTR CELOU CESTU JČ-LB MLÁTIL (NEBYLO TO NIC PLATNÝ... HA, HA, HA).

ROZHODLA VOJNA. ULVR (PEKAŘSTVÍ) BYL MENŠÍ KAPITALISTA NEŽ JÁ (LÉKÁRNA). TAKŽE ŠEL DO RUDÉ HVĚZDY PRAHA A JÁ K DĚLOSTŘELCŮM DO LEŠAN. TADY JSEM ZA ŘÍZKY PSAL KUCHARŮM MISTROVSKÝCH DOPISY HOLKÁM. V TACHOVĚ KURTY NEBYLY. S MÍROU BRYCHEM, FINALISTOU PARDUBICKÝCH JUNIORKY, JSME JELI PÁKRÁT HRÁT DO MARIÁNEK. V TACHOVĚ POZDĚJC KURTY POSTAVILI, ALE MĚL JSEM ZLOMENINU NOHY, DOKTOR VAROVAL, TAK KONEC.

JEDNOU JSEM HRÁL ZA BĚLOHRADSKÉJ DOROST HOKEJ, DENNĚ JSME ČUTALI U LVA, CELÝ ODPOLEDNE. TOHLE MÁM VYSTŘIŽENO, NALEPENÉ. HLAVNĚ ALE TENIS A OTU PAVLA, KTERÝ NA OTÁZKU, KDO BUDE JEHO NÁSTUPCE ŘÍKÁ: „ROBERT BAKALÁŘ ZE STADIONU A FRANTIŠEK ČERNOCH ZE SPORTELU!“ OTA PAVEL TAKY POVÍDÁ: „CELÝ ŽIVOT JSEM HRÁL HOKEJ A TRÉNOVAL MLÁDEŽ, ALE NIC JSEM O HOKEJI NENAPSAL, V ŽIVOTĚ JSEM NESEDĚL NA KOLE A NEJLEPŠÍ VĚCI JSEM PSAL O CYKLISTECH.“

23. KVĚTNA 1955 JSEM HLÁSIL NA STŘEŠE NOVOPACKÝ TRIBUNY 4 HODINY SPARTAKIADU (POVOLENO NAŠIMA NA PROSBU PAKY). ŠÍLENĚ DIVÁKŮ. TĚLOCVIKÁŘ CERMAN MI ŘÍKÁ: „JSEM NA TEBE ZVĚDAVEJ ZEJTRA U MATURITY!“ VŠE BYLO JASNÝ – PĚTKA Z MATIKY, REPARÁT 3. ZÁŘÍ, DALI MI TO BEZ ZKOUŠKY, JINAK BYCH TAM BYL DO TEĎ...

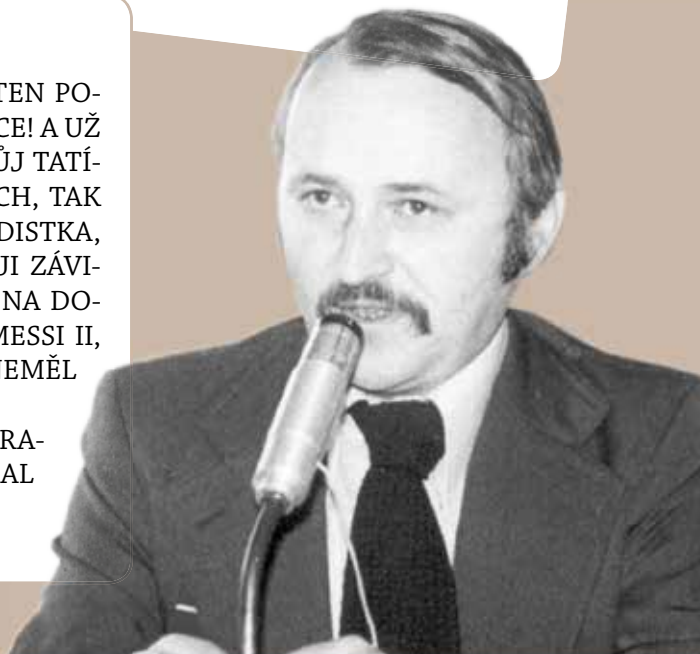
KOUKÁM, ŽE RUKOPIS MÁM TAK, TAK A JEŠTĚ VYNECHÁVÁM PÍSMENA. SĚGRA JANA MI K PADESÁTÝMU VÝROČÍ DALA POČÍTAČ A INTERNET. MOJE PANÍ „JEDE“, JÁ NA TO KAŠLU! POZDRAV VŠECHNO BĚLOHRADSKÝ. TĚPIC ONEK

UŽ TĚ VIDÍM EDDIE!

BYLO A STÁLE JE TO FAJN ČTENÍ, TAKŽE TEN POMNÍK TI BUDE JEDNOU PATŘIT, NEJEN TA ULICE! A UŽ VIDÍM TY LIDI KOLEM, PŘI ODHALOVÁNÍ: TVŮJ TATÍNEK, CO MĚL NEKRÁSNĚJŠÍ VLNY VE VLASECH, TAK VLASY SE MU BLAHEM ZJEŽÍ. MAMINKA, MODISTKA, SI POŘÍDÍ SAMA SOBĚ KLOBOUK, KTERÝ BY JI ZÁVĚDĚLA KRÁLOVNA ALŽBĚTA, CO MÁ „HUČKU“ NA DOSTIŽÍCH V ASCOTU, A PAK TAM BUDE TAKY MESSI II, TVŮJ BRÁŠKA PĚTA A NEVÍM JESTLI TATÍK NEMĚL „BOKOVKY“ DCERY, NO...

TEN JARDA VOVES, CO TI UDĚLAL SUPER GRAFIKU. NENÍ TO POTOMEK FRANTY VOVSE, DĚLAL CHVÍLI REDAKTORA V PACE?

POZDRAV VŠEM. TOBĚ HEZKÝ VÁNOCE



Vážený pane Čeliši,
děkuji Vám za upřímná slova útěchy k Frantovi odchodu do novinářského nebe.

Píšete s obdivem k Frčově práci jako ostatně všichni muži, kteří se „motali“ kolem fotbalu a blíže se s ním seznámili. Vy jediný jste nevzpomínal na spousty hodin prosezených v hospodě, ale obdivujete jeho úžasný literární styl. Kolik

toho ještě mohl napsat! Byla mu předurčena dlouhověkost, ale i o dědictví předků se musí trochu pečovat a poslouchat lékaře a občas i manželku. Bohužel, nadaní bohémové mají oblíbenější rádce...

Přeji Vám pevné zdraví, správné kamarády a hezký život

Jarmila Černochová

Senátorka Růžena Sehnalová



Tento příspěvek nezačnu jinak, než vzpomínkou. Při návštěvách strýce na Třetí straně v Zátěši na začátku války jsem byl upozorněn na celkem nenápadnou paní, která bydlela v dvorním traktu. „To je senátorka Růžena Sehnalová!“

V té době jsem nevěděl, co je to senát ani senátorka. Viděl jsem jen na pohled příjemnou starší paní, která se mi vryla do paměti hlavně tím, že chodila po městě v kuchyňské zástěře, a to nebylo ani v té době vůbec běžné. Později jsem se začal hlouběji zajímat a postupně řešil řadu otázek.

Růžena Sehnalová (*11. července 1875 Lázně Bělohrad, †23. července 1952 Lázně Bělohrad) byla česká a československá politička a meziválečná senátorka Národního shromáždění ČSR za Komunistickou stranu Československa. V parlamentních volbách v roce 1925 získala senátorské křeslo, kde setrvala do roku 1929.

Co byl prvorepublikový senát?

Po vzniku Československé republiky byla 29. února 1920 přijata ústava, která jak v rakousko-uherské tradici, tak i po vzoru Francie a USA předjímala dvoukomorový parlament. Skládal se z Poslanecké sněmovny s třemi sty členy a Senátu se sto padesáti členy.

Jak dopadly volby v roce 1925?

- » Republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu 13,77 %
- » Komunistická strana československa 13,20 %
- » Československá strana lidová 9,7 %
- » Další strany (Sociální demokracie, Národní socialisté a Německý svaz zemědělců) měly každá kolem 8 % hlasů

Proč získali komunisté tolik hlasů?

KSČ vznikla přejmenováním oddělené větší části Československé sociální demokracie. Jejím programem byla koaliční vláda socialistických stran s levicí agrárníků. V době svého vzniku byla v absolutních i relativních číslech jednou z největších komunistických stran na světě. Již v této době se začaly ve straně projevovat snahy o tzv. bolševizaci strany, které přivedly v roce 1929 do čela strany Klementa Gottwalda a vedly k pozdější totalitě, vraždám, maskovaným soudním procesům, k pomoci bratrských armád a celému kolotoči zvůle a bezpráví.

Jaká byla úloha Růženy Sehnalové?

Zpočátku jsem se domníval, že Růžena Sehnalová, prostá textilní dělnice, byla v senátu sice první komunistickou senátorkou, ale ve stínu protřelých politiků jen jaksi do počtu. Ovšem zápisy z jednání senátu mne donutily změnit názor. Naše rodačka byla jednou z hlavních osobností komunistické části senátu. Za svého působení podala: patnáct pozměňovacích návrhů k předloze o mimořádných opatřeních v bytové oblasti, vystoupila mnohokrát v rozpravě zejména o státním rozpočtu pro roky 1927, 1928 a 1929, o železniční přepravě, o pomocné praxi porodnické a výcviku porodních asistentek, o mimořádných opatřeních bytové péče, o změně a doplňku zákona o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, o jmenování zástupců do nemocenských pojišťoven, o hranici příjmu vylučující z nároku na důchod válečných poškozených, o výkonu lékařské praxe a o lékařských komorách.

Osmkrát byl senát žádán o zrušení imunity v případech žaloby na senátorku. Nikdy nebylo vyhověno. Důvodem policejního stíhání byla většinou účast na nepovolených shromážděních v různých čtvrtích Prahy, Ostravě, Lounech a Klatovech. Na poslední uvedený počin se podívejme podrobněji:

Podle oznámení „... přišla senátorka Růžena Sehnalová dne 14. listopadu 1926 o 9. hod. dopoledne do potravního trhu na náměstí v Klatovech a vystoupivši na schody u kašny, stojící na náměstí, počala řečnit k lidu, v němž převládali příslušníci strany komunistické.

Poněvadž toto shromáždění bylo konáno bez úředního povolení, rozpusťte je úředník okresní správy politické v Klatovech, prohlásiv je za nezákonné. Výzváni, aby shromáždění se rozešli, nebylo uposlechnuto a senátorka Růžena Sehnalová řečnila dále. Došlo proto k povolání četnictva, které za součinnosti policie náměstí vyklidilo...“

V jednání senátorky Růženy Sehnalové spatřuje Okresní soud v Klatovech přestupek podle § 14 a § 19 zák. ze dne 15. listopadu 1867 čís. 135 ř. z. a žádá o souhlas k jejímu trestnímu stíhání. Imunitní výbor senátorku k stíhání nevydal. Povšimněme si skutečnosti, že se senátorka dopustila údajného přestupku podle zákona z roku 1867!

Jako druhou ukázkou činnosti naší senátorky přinášíme průřez jejího více než půlhodinového vystoupení v roce 1926 k otázce státního rozpočtu.

„Vážení senáte! Máme pronášeti s tohoto místa svoje řeči a názory o státním rozpočtu na rok 1927. Vláda by ráda viděla, abychom jej všichni bez výhrady politického přesvědčení v tomto senátním plenu schválili, bez ohledu na to, zdali nám každému zde zastupujícímu určitou část národa tento vládní rozpočet vyhovuje. Pakli kdo dá proti rozpočtu svůj nesouhlas, je považován vládními pány a jejich přívrženci za protivládního a nemilujícího republiku Československou, za zrádce národa aneb za nýmanta, vezmeme-li to slovy časopisu agrárního Venkova.“

Senátorka podrobně ukazuje na nepoměr očekávaných výdajů mezi sociální služby a výdaji na obranu, ukazuje na neradostnou situaci dělnictva. Pro naše čtenáře jsou zajímavá doložení z našeho okolí.





„... a mohu uvést příklad, že u nás v okrese novopackém okresní sociální péče o mládež v Nové Pace nedostala dosud ze subvence pro rok 1926 ani halěře...

V okrese tomtoto jest velká textilní krise a i jiné obory práci nenalézali. Mohu také přednésti, že již 3 roky je projektována regulace delší části řeky Javorky od obce Ostroměře přes Lázně Bělohrad a dále, ale posud se k regulaci nemohlo přikročiti, ačkoliv dělníků jest jenom v malém lázeňském místě Bělohradě na tuto práci přihlášených na obecním úřadě 180 osob, kteří nemají úplně žádnou práci již delší čas a rádi by na regulaci pracovali. Vláda prý nemá na to peněz, ale má dosti peněz na letadla, kanony, na různé bezúčelné pomníky, na zvony, psi, holuby a koně pro vojsko. (Souhlas.) Vláda dovede strhovat dělníkům daně přímo ze sádků o výplatách...

...Minulou sobotu přišla ke mně do bytu žena - dělnice textilačka z okolí Nové Paky, která již od jara je bez zaměstnání a muž její byl před časem též propuštěn z práce. Jinou práci nelze jim přes usilovné hledání nalézt. Mají 2 malé děti, dvouleté a čtyřleté, a tito jinak řádní dělníci musili již prodati takřka všechno šatstvo, peřiny i části nábytku, aby měli na činži a nejnutnější živobytí. Také říkala tato dělnice, že nemůže ani bramborů dosyta dětem dáti...

Tak mluvila a jednala senátorka před devadesáti léty, doba se našťestí změnila. Byla zvolena ve svobodných volbách v demokratickém státě. Její činnost dnes může vzbudit úsměv nebo pocit roztrpčení. Přes to Růžena Sehnalová mezi naše nevšední rodačky zcela jistě patří.

Jiří Vacek, foto archiv

TRADICE VE STOPĚ

O tom, že běžecké lyžování a Bělohrad vždy patřily k sobě, není pochyb. Obzvláště v období druhé poloviny sedmdesátých a celou dekádu let osmdesátých bělohradští běžkaři svým sportem doslova žili.

Začalo to tím, jak Jarda Kraus „nakazil“ partu nadšenců, která se postupně rozrůstala o zapálené lyžaře mladší generace. Stopy si vytvářeli tak jako vždy, stylem – první vyšlapával trasu, další lyžaři stopu ujížděli, aby byla tvrdší. Všichni však měli jeden společný sen – pěkná „vyfrézovaná“ bílá stopa, taková, jakou znali z horských středisek.

První „strojní“ stopa byla však vyfrézovaná v roce 1985 pouze speciálně upravenými saněmi – stopařkami. To, že vytvořit vysněnou stopu byla pěkná fuška, asi ani není nutné připomínat.

Zakoupení vyřazeného skútru „FIRN“ působilo na lyžaře asi jako na psa věnec buřtů. Ke zprovoznění ale ještě bylo daleko. Po kompletní „repasi“ následovaly pokusy s předním/zadním náhonem a vytvoření samotného kopyta na tvorbu stop. Od zimy 1986 se již lyžaři proháněli bílou stopou vyfrézovanou FIRNem. Později pak, když dosluhující FIRN odešel do důchodu, ho nahradil silnější skútr BURAN.

Stalo se již tradicí, že sjezdovky rolby upravují, aby si vyznavači sjezdových lyží mohli vychutnat jízdu po perfektním manžestru, a pro běžkaře pak je samozřejmostí prohánět se precizní stopou pro klasiku vyfrézovanou na kraji perfektního pruhu pro bruslení. Tradicí rovněž je, že kopyto, které tuto stopu tvoří, musí být zatíženo – v Bělohradě „živým“ závažím. Bohužel tradicí také vždy bylo, že když Jirka Břízek vytvořil nové stopy, ihned do nich neváhali vstoupit „pěšáci“ a celou jeho snahu, včetně potěšení z jízdy mnoha běžkařů, překazili.

Letos, kdy je opět po několika nevydařených zimách dostatek sněhu, je běžkařské kolečko nějak vzácnější. Tento nešvar „pěšáků“ je však ještě umocněn volně pobíhajícími psími miláčky. Pro pěší je mnoho možností, kam i se svým psem vyrazit. Při „šmajdání“ ve stopě by si každý měl uvědomit, že tenista by asi taky neuvítal, kdyby se mu v hale po kurtu procházel někdo v zabláčených „bagančatech“, plavec v bazénu by taky nestrpěl ve vodě týpka v umaštěných montérkách nebo ani fotbalista by nejasal, kdyby mu nějaký zahrádkář okopával trávník u velkého vápna motýčkou.

Jaroslav Voves, foto: archiv, autor





BĚLOHRAD

a textař Brožík

Jistě nejsem sám, komu při procházení známých míst se v mysli vybavují myšlenky na události s těmi místy spojené, byť i z doby dávno minulé. Jsou vyvolávány pohledem na osobu, kterou potkám, pohledem na dům, ke kterému se blížím, či třeba i závanem vůně čerstvě upečeného chleba anebo vůní rozkvetlých šerfků v máji. Tak tomu bývá v ulici Vojtíškově, dříve zvané Podkostelní, kterou odpradávná a ještě v 19. století vedla výpadová silnice z náměstí na Hořice.

DIABOLKA V ZADKU

U Rýdlova pekařství si s vůní upečeného chleba vzpomenu na rodinu pekaře Krause, dům dříve vlastníciho, a na příhodu z let kolem r. 1950, ke které došlo mezi dvěma kluky, kamarády a tehdy školáky nedaleké školy. Tenkrát jednou odpoledne si právě pekařův syn Karel spolu s druhým pekařským synkem ze sousedství Janem Zejfartem krátili čas střelbou ze vzduchovky. Při rozchodu domů,

poté, co se Karel domníval, že je již dost daleko od vzduchovky kamaráda a že tedy mu nic nehrozí, neuváženě s výzvou „že nestřelíš!“ se ohnul do předklonu a na kamaráda provokativně vyšpulil zadek. Mýlil se, protože Jeník nezaváhal a mířenou střelou trefil Káju do zadku. Napnuté kalhoty nebyly pro diabolku překážkou a zranění pod nimi bylo zjevné a nějaký ten den i bolestivé. Dnes oba protagonisté této prostopášnosti již nežijí a jen vzpomínka na ně přetrvává.

VZPOMÍNKA NA EMANUELA BROŽÍKA

V máji pak, za vůně kvetoucích šerfků, si právě tam u domu Jiráskových určitě v duchu zanotuji známou píseň „*Šerfky až bílé začnou kvést*“, či operetní árii „*Vás, ženy jsem líbal rád*“ od Lehára, které obě nádherně nazpíval Karel Hála. Vzpomenu si a zanotuji i všeobecně známou písničku v podání Vlasty Buriana „*C. a k. polní maršálek*“ ze stejnojmenného Lamačova filmu a vzdám tak hold dnes již takřka zapomenutému textaři **Emanuelu Brožíkovi**, který právě tyto písně opatřil českými texty a který začátkem 20. století v domě č. p. 118 s rodiči několik let bydlel. Bydlel tam spíše jen sporadicky, více méně jen o vagacích, neboť tehdy studoval reálku v Praze.

Jeho otec František Brožík (*1856, †před 1911) měl v domě kupecký krám. Pocházel

z Trokavce u Rokycan, tedy z Brdů, a právě z místa, kde se v letech 2008 a 2009 plánovalo umístění americké radarové základny. Žil v Praze a jako třicetiletý kontrolor Ústavu pražských posluhů expres se v r. 1886 v Bělohradě oženil. Za manželku si vzal o tři roky starší Jo-



Dům č. p. 114 Kuglerových, dnes Vlačihových

sefu Kuglerovou (*1852), dceru koláře Václava Kuglera z bělohradského domu č. p. 114 na Třetí straně, který dnes patří Vlačihovým. V následujícím roce se novomanželé zdržovali ve Zvánovicích u Říčan a tam se jim narodil syn, zmíněný **Emanuel Brožík** (*10. 8. 1887, †28. 12. 1936). Nevíme, zda Emanuel měl sourozence anebo ne, nevíme, kde chodil do školy, ale v Bělohradě to nebylo. Ví se, že absolvoval karlínské reálné gymnázium a vzdělával se v hudbě. Po maturitě v letech 1908–19 byl členem operního souboru Vinohradského divadla a později, až do r. 1932, byl tajemníkem a dramaturgem Vinohradské zpěvohry. Mimo to psal libreta k operetám, opatroval texty filmové písně jako např. „*To neznáte Hadimršku, děvčata*“, skládal taneční a i chrámovou hudbu, napsal několik frašek, veseloher a námětů k filmům. Zahrál si i několik drobných rolí ve filmech té doby. Mnoho informací o jeho díle, na rozdíl o jeho životě, lze nalézt na internetu.

V r. 1911, kdy jeho otec již nebyl mezi živými, přihlásil se Emanuel se svojí ovdovělou matkou k pobytu na adrese Praha 10, Vršovice č. p. 538 (dnešní Kodaňská ulice) a naposledy bydlel v dnešní Mánesově (dříve Barthounově) ulici v Praze 2. Zemřel 28. 12. 1936 ve věku pouhých 49 let a pohřeb se odehrál ve strašnickém krematoriu.

Josef Špür, foto: autor, archiv



Dům č. p. 118 Brožíkových, dnes Jiráskových

ÚKLID SNĚHU V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ

V noci ze 3. na 4. ledna napadlo po několika letech větší množství sněhu. Silnice i městské ulice se mnohde dostaly do kalamitního stavu. Jak se s tím vypořádalo Město Lázně Bělohrad, respektive jeho technické služby, jsem se vydal zjistit k vedoucímu Technických služeb města Janu Fléglovi.

Je konec ledna a sníh stále leží. Jak se vám podařilo se s letošní zimou vypořádat?

„Hned od počátku byla na úklid sněhu nasazena veškerá technika, kterou máme, a do terénu vyrazili také všichni zaměstnanci technických služeb. Na úklid je zpracovaný plán postupu prací. Začíná se v centru, pak se pokračuje hlavními cestami paprskově po celém městě. Ve druhé vlně se uklízí boční ulice. Uhlíře, Dolní Javoří a Brtev uklízí technické služby, Hřídelce a Lány nám vyhrnuje pan Josef Kulháněk. K dispozici má město dva traktory se závěsným pluhem, Avii se sypačem, dva stroje BELOS s čelní radlicí na úklid chodníků a jeden na posyp, dva nakladače UNC zvané Bobek a Multikáry na ruční posyp. Velký traktor s předním pohonem používáme na protahování silnic po vesnicích a v okrajových částech města a menší traktor je nasazován v centru. Máme ještě třetí traktor, který máme jako rezervu v případě poruchy. Odvoz sněhu se dá realizovat až po skončení vyhrnování, neboť je potřeba sundat z traktorů radlice, aby bylo možné zapřáhnout vleky.

Úklid míst nedosažitelných technikou, jako jsou různá schodiště, zákoutí a průchody je prováděn ručně. K tomu využíváme pět pracovníků veřejně prospěšných prací.

Ve Hřídenci a Lánech pan Kulháněk vyhrnuje hasičským traktorem, který je také v majetku města. Protože letos bylo toho sněhu opravdu hodně, sjednali jsme pro Lány pomoc soukromé firmy Hátle, jejíž zaměstnanec bydlící v místě sněh vyhrnoval jejich technikou.

V exponovaných dnech vyjžděli chlapi v půl třetí ráno, ale protože sněhu bylo hodně, dostali se do některých ulic až za dvě nebo tři hodiny, což lidé někdy nechápali.

Sníh odvážíme z náměstí a z nejexponovanějších ulic. Problém „kam s ním“ řešíme odvozem na naše pozemky kolem Javorky, aby voda při tání otekla přímo do řeky, nebo ho vozíme na místa, kde nehrozí zaplavení. Do řeky se sníh nesype kvůli nebezpečí zatarasení toku.

V Lázních Bělohradě se na údržbu silnic a chodníků používá inertní posyp, tedy hrubší kamínek na silnice a jemnější na chodníky. Sůl se nepoužívá, nebo jen výjimečně na schodiště a vybrané části chodníků.

Vzhledem k tomu, že se jezdí v noci za tmy a nejsou vidět krajnice, obrubníky a kanály, stanou se i nějaké maléry. Máme na kontě jedno malinko odřené auto, dva pobourané ploty a jednu přídřenou podezdívku. Na tyto případy jsme pojištěni, ale vždycky se s majitelem domluvíme a hned provedeme alespoň provizorní opravu. Poté, co to podmínky dovolí, dáme věc do pořádku.

Hodně problémů by odpadlo, kdyby nebyla v ulicích špatně zaparkovaná auta. Často auto stojí na polovině chodníku nebo vyčuhuje do silnice a pak se tam s radlicí vůbec nedostaneme. Uvedu příklad: v Jínově ulici se parkuje po obou stranách, a pokud se tam podaří vůbec projet, nemá řidič sněh kam hrnout.

K těmto všem činnostem provádí město i další zimní práce. Na zatížených místech shazuje ze střech sněh a rampouchy pomocí plošiny na Avii, stříká a udržuje led na bruslení za sokolovnou, o který se hlavně stará Jirka Stránský a Míla Huťa, zvaný Bubák. Provozujeme také sněžný skútr Buran, se kterým Jiří Brízek vytváří běžecké stopy.

Chtěl bych poděkovat spoluobčanům, kteří se sněhovým úklidem pomáhají a vyhrnou chodník před domy, a také za jejich shovívavost, například když traktory při úklidu nahnou sněh na jejich vyčištěné plochy. Děkuji našim chlapům za jejich nasazení a firmě Hátle za to, že nám vyšla vstříc a pomohla s vyhrnováním sněhu. Obdivuhodné je nasazení pana Josefa Kulhánka, který zadarmo a ve svém volném čase vyhrnuje v Hřídenci a Lánech. Nesmím zapomenout na naše „dílnáky“, kteří nám po celou dobu udržovali techniku a do noci opravili sněžný skútr Buran, aby mohl vyjet hned, jak napadne to správné množství sněhu.

Po zkušenostech z letošního roku, ale i z let minulých, kdy bylo více sněhu, se ukazuje, že by město potřebovalo posílit v oblasti techniky. Hlavně jeden větší nakladač a nový traktor. Podotýkám „nový“, neboť technika stárne a ploch k údržbě přibývá.

Někteří lidé se ptají, zda jim město může vyhrnout sněh nebo sundat ledy ze střech. Bohužel je musím zklamat, z výřtu prací, které provádíme, vyplývá, že by bylo nad naše síly se tímto zabývat. Doporučuji se obrátit na soukromé firmy.“

Děkuji za rozhovor

Ladislav Stuchlík,

foto: autor, Alena Fléglová, Petr Laušman





KNIHOVNA V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ

během roku 2016 zažila doslova znovuzrození. To, co se na počátku mého nástupu do knihovnické funkce (podzim 2011) zdálo být pouhým snem či knihovnickou fantazií, se stalo skutečností, a to během pouhých čtyř měsíců. Město Lázně Bělohrad se po delších úvahách rozhodlo zrekonstruovat budovu hasičské zbrojnice, jejíž součástí je právě knihovna. Naše knihovnická práce tak dostala zcela jiný rozměr.

Knihovně původně náležela pouze jedna místnost v patře. Její vybavení bylo starší, prostory nedostačující. Po rekonstrukci došlo ke zvětšení stávajících prostor o sousední byt, takže knihovna dosáhla dvojnásobku své původní velikosti. Byly přistavěny toalety, které původně knihovna sdílela s hasiči v přízemí, dále se zakoupily kompletní nové vnitřní vybavení a doplňky, díky kterým knihovna získala úplně odlišný ráz. Pozadu nezůstalo ani technické vybavení, které taktéž prošlo celkovou výměnou. Pro uživatele internetu má nyní knihovna k dispozici nové počítače, pro přednáškovou činnost poslouží nově nainstalovaný projektor a promítací plátno. Během příštího roku dojde k zateplení budovy, a tak dostane knihovna nový kabát i zvenčí.

Nabízí se otázka, jaké akce pro naše čtenáře v nových prostorách chystáme... Věřte, že plánuju na své čtvrté, nejspíš poslední mateřské dovolené, naspřádala spoustu. Jsem moc ráda, že vedení města se rozhodlo navýšit knihovnický úvazek, a já se tak mohu těšit na spolupráci s kolegyní Kátou Hrnčířovou, která mne po dobu mateřské dovolené zastupuje.

Hlavním cílem knihovny by mělo být přátelské setkávání lidí napříč generacemi, knihovna by tak sloužila jako komunitní centrum. Samozřejmě budeme pokračovat ve spolupráci s místní základní a mateřskou školou, pro které již nyní připravujeme literární besedy. Nejen pro školáky bychom rády zavedly čtenářské dílny a literárně dramatický kroužek. Letní prázdniny by opět patřily dětem. Protože k budově hasičské zbrojnice náleží zahrada, nabízí se možnost pořádání letních příměstských táborů, literárních festiválků a výtvarných dílen. V knihovně se již delší dobu schází nadšení čtenáři na akci zvané literární čtvrtek. Jde o setkávání čtenářů nad knihami o knihách, kdy si návštěvníci navzájem doporučují přečtenou literaturu a diskutují nad společně přečtenými tituly. Myslím si, že by stálo za úvahu vyzvat bělohradské „spisovatele“ či pisálky k vytvoření skupiny tvůrčího psaní. Starší generaci bude nabídnuta univerzita třetího věku, výuka cizího jazyka, počítačové kurzy a tematické přednášky, pro maminky na mateřské dovolené budou pokračovat Logohrátky pod vedením paní Hany Smotlachové. Dále bychom rády zřídily mateřský klub, který by sloužil nejen pro setkávání maminek a jejich ratolestí, ale také by nabízel vzdělávací semináře určené právě skupině rodičů na mateřské dovolené. V neposlední řadě bych ráda zmínila možnost mezinárodního setkávání s vietnamskou, romskou a ukrajinskou komunitou, které mají ve městě a jeho okolí zastoupení. Prály bychom si, aby tyto lidi v rámci „mezinárodního odpoledne“ měli možnost seznámit občany města se svými zvyky, tradiční kuchyní či se jen tak podělili o radosti a starosti života.

Závěrem mi dovoluji vyjádřit velký dík vedení města za to, že nemalou finanční částkou umožnilo, aby si kus velkého snu mohli užít nejen knihovnice a čtenáři, ale i lidé, kteří v knihovně najdou oázu klidu a přátelství v jinak chaotickém a nejistém světě.

Alena Kuželová, foto: Václav Lejdar



POŽÁR KONTEJNERU

Pravděpodobně neopatrností některého z návštěvníků hřbitova v Lázních Bělohradě došlo k požáru plastového kontejneru na odpad. Požárem kontejneru vznikla škoda ve výši 7.000 Kč. Zásah hasičů na místě nebyl potřeba. (jp)

SKAUTI VYBÍRALI NA POSTIŽENÉ DĚTI

Každý rok v čase předvánočním vybírají bělohradští skauti peníze na pomoc postiženým a potřebným dětem.

V minulosti to bylo především na vesničku SOS, ale ukázalo se, že ta nemá průhlednou strukturu a není proto jisté, jak s ponězi nakládá a zda je využívá skutečně pro potřeby dětí bez domova. Proto bylo v loňském roce rozhodnuto předat peníze jiné organizaci starající se o postižené děti. Jako nejvhodnější byl vybrán Denní stacionář Apropos, Jičín o.p.s., který pomáhá, pečuje a podporuje děti s postižením.

Dne 23. 12. vybrali bělohradští skauti částku 10.777 Kč, která byla Aproposu poukázána na účet. Děkujeme všem, kteří přispěli.

(las)

ŘEŠENÍ PŘESMYČEK: 1) Láň 2) Valdo 3) Lukavec 4) Vidoň 5) Lužany 6) Amošov 7) Šíkov 8) Stupná 9) Bukovina 10) Milčín 11) Bezník 12) Mlázovice



Naše motto:

„Děláme to, co kromě našeho života zlepšuje životy druhých.“

I přes velmi mrazivé počasí vyrazily ve dnech **6. - 9. ledna 2017** skupinky Tří králů s doprovodem do ulic v Lázních Bělohradě a okolních obcích. Studené počasí však nebylo jedinou překážkou letošní **TŘÍKRÁLOVÉ SBÍRKY**. Mnoho dětí zaskočila chřipka nebo vysoké horečky. Počet skupinek byl proto v letošním roce menší, než v předešlých letech, přesto byl výtěžek sbírky rekordní.

Do pokladniček lidé přispěli v celkové výši 55.958 Kč. Tato částka byla odeslána na účet Oblastní charity Jičín. Chtěl bych touto cestou poděkovat všem, kdo se podílejí na této dobročinné akci a také všem spoluobčanům, kteří do této charitativní sbírky přispěli.

Tomáš Jirásko – místní asistent TKS



Bělohradská fotbalová příprava uspěla v sobotu 18.2. mezi deseti týmy a stala se vítězem halového turnaje v Nové Pace.



OBCE A MĚSTEČKA V OKOLÍ

- 1) NYLÁ
- 2) OLDAVV
- 3) VUCEKA
- 4) DIVOŇ
- 5) LANYŽU
- 6) VONOŠTAR
- 7) VIŠTOK
- 8) PUSTÁN
- 9) UNOBIVAK
- 10) ITELNÍM
- 11) ZÍBNEK
- 12) VCELOZIMÁ

PŘESMYČKY (če)

MAGDALÉNA MENČÍKOVÁ PŘEBORNÍČÍ KRAJE

Na společném krajském přeboru Královéhradeckého a Libereckého kraje v halové atletice dospělých v Jablonci nad Nisou si výborně vedla atletka AC TJ Jičín Magdaléna Menčíková. Věkem dorostenka z Lázní Bělohradu dokázala zvítězit v kategorii žen v běhu na 200 metrů časem 26,68 sekundy a získala tak přebornický titul.

O dva týdny později se opět v Jablonci nad Nisou konalo stejné klání, tentokrát v kategoriích staršího žactva, dorostu a juniorů. I zde předvedla ve všech svých startech skvělé výkony. V běhu na 60 m postupovala z rozběhu s nejlepším časem a ve finále zvítězila v čase 7,98 sekundy. Své druhé zlato získala v běhu na 60 m překážek za výkon 8,87 sekundy. Sbírku medailí nakonec rozšířila ještě o stříbro v běhu na 200 m, kdy zlepšila výkon z přeboru dospělých na 26,41 sekundy. (spo)



REVITALIZACE HŘÍDELEC

Na podzim byla provedena úprava prostor bývalé zahrádky patřící k bytu u hasičské zbrojnice ve Hřídelleci. Odstraněním staré nevzhledné boudy, dřevin a staré trávy vznikl otevřený hezký veřejný prostor, který bude zjara zatravněn a bude využíván jako veřejné prostranství. (jp, las)



ÚPRAVA POMNÍKU BRTEV

V Brtvi byla provedena úprava pomníku padlých z první světové války. Byly vysazeny nové dřeviny a celý prostor byl vyčištěn. Opraveno bylo zároveň i okolí pomníku. (jp, las)



ZIMNÍ PŘÍPRAVA V PLNÉM PROUDU

Je pravdou, že si na zelené trávníky ještě chvíli počkáme, ale zimní přípravy na jarní fotbalovou sezonu jsou již v mnoha fotbalových klubech v plném proudu. Je tomu tak i u našich bělohradských fotbalových nadějí ze starší přípravy a mladších žáků. Pravidelné tréninky probíhají nejenom v tělocvičnách a na umělých trávnících, ale již tradičně i v plaveckém bazénu, který je součástí bělohradských lázní. Díky vstřícnosti příznivců klubu FKM Javorka ve vedení společnosti Lázně Bělhrad, a.s. dostávají opět naši kluci každý týden možnost absolvovat trénink, který je zaměřen nejenom na plavecké dovednosti, ale zejména na speciální strečinková a rehabilitační cvičení, která výrazně zlepšují jejich pohybové schopnosti a současně také slouží jako výborná prevence proti vzniku svalových úrazů. Všichni absolvují daná cvičení s úsměvem na rtech. Není divu, když jsou v dobré partě. (pl, vov)

Dobrý den, posílám fotografie ze závodu Winter Trial 2017. Startuje cca 60 posádek, většinou z Nizozemska. Soutěžní speciály musí být historické - do roku 1975. Trasa soutěže měří cca 3000 km, posádky musí projet kontrolními body podle itineráře. Na trati mají navíc speciální úseky, kde mají stanovený rychlostní průměr. V Lázních Bělhradě byla v restauraci U Kapra časová kontrola. (pv)



Winter Trial 2017

LYŽE OD DĚDY

aneb příběh starý třicet let

Radka ještě chodila do mateřské školky a už ji koupil děda sjezdovky. Bukovinský děda Jaromír, jenž mezi první a druhou válkou patřil k tomu nejlepšímu, co v Podkrkonoší lyžovalo. Tykal si s pány zakladateli lyžování - Karlem Jarolímekem, Rudou Erlebachem, Ferry Dlabolou a snad i s hrabětem Harrachem. Kromě lyžování byl děda i výborný v chůzi. Několikrát vyhrál silně obsazený a náročný závod na Zvičinu. Když studoval novopacké reálné gymnázium, jezdil v zimě na lyžích z Bukoviny Horskou cestou na vlak do Bělohradu. Na Třetí straně u Plecháčových, kam se provdala jeho sestra, si nechával lyže.

Tak tenhle děda chtěl mít ze své vnučky lyžařku. Proto zakoupil ty sjezdovky a proto i jeho častá otázka: „Radko, už sis zkoušela sjet Velká Nebesa?“ Zdolat tento kopec na sever od Bělohradu znamenalo složit první zkoušku. Radku však dědova láska k prkýnkám nepotkala. Sjížděla převážně na dětském pekáči a lákalo ji bruslení. Ani rodiče jí s lyžováním nepomohli.



Po odpočinku u Dusíkovy chaty na Nebesích se krásně frčelo do Bělohradu

Táta, který je z Vidonic, podkrkonošské vísky s kopcovitým okolím, jako kluk dokázal skočit na malém dřevěném vidonickém můstku osmnáct metrů a jako jediný z obce měl pravou skokanskou kombinézu. Brzo však s lyžováním skončil. A předvést přívratný oblouk, jízdu šikmo svahem či obyčejný pluh normálně zapomněl...

Máma zase něco pochytila od svého otce, od Radčina dědy. Ale ke sjezdařce Charvátové a běžkyni Jérové má asi tak daleko, jako Zvičinská rozhledna k Eiffelovce...

Lyže od dědy stály dlouho na půdě a pokrýval je slušný nános prachu.



Nahoře na stráni Franta Flek s přáteli.

Všechno se ale rázem změnilo. Přišel totiž nejkrásnější den zimy. Den jako vystřižený z lákových prospektů zasněžených rakouských Alp. Den nádherný ve Spindlu, Harrachově, Kitzbühelu i u nás, v Podkrkonoší. Modrá, spíše tmavomodrá obloha, jasno, lehoučký mráz a třicet čísel čerstvého prašanu, co se na slunci tak kouzelně třpytí.

A v ten nádherný den vyrazili Děčkoví (píši Děčkoví podle začátečního písmena jejich pravého příjmení), Radka, malý Aleš i oba rodiče. Všichni na nových běžkách, jejichž nákup rodinka dlouho odkládala. I když soused, takový běžkový fanatik, jim několik předešlých zim vyprávěl o „tom nádherném běžkování“. Děčkoví vyrazili od Kačírků vedle Schanielů přes pole na Brtev, kolem palírny na Bukovinu a pomalu sjeli do Arnoštova. Stopa byla výborná, „máza“ díky sousedovi jakbysmet. Kouzelné byly i lesní pasáže v Hůře. A co teprve teplý čaj s nedělní metýnkou, pro tátu Děčka i packé pivo, u paní Máslové v hospůdce na Arnoštově, kam vyráží hodně běžkařů z Bělohradu. Domů se všichni vrátili spokojeni. I přesto, že sjezd z Bukoviny do Brtve nebyl vůbec bez problémů. Malý Radčín bráška, Aleš, se chlubil, že padal míň než táta. Děčkoví zkrátka propadli běžkám.

Hned druhý den vyčlenil táta v garáži místo pro lyžařské vybavení. Mezi moderními rubínkami a polarkami stojí i ty hrozně dlouhé a šíleně těžké lyže, které vnučce Radce zakoupil děda Jaromír. Děda, který si tykal s Jarolímekem, Erlebachem, Dlabolou a snad i se samotným hrabětem Harrachem.

Eduard Čeliš, fotografie (staré 75 let) věnovala rodina Františka Václavíka



Zima na Arnoštově u velice oblíbené hospody U Zlatníků - Máslů. Třetí zprava Fratišek Václavík a pod ním bratr Slávek.

Z lyžařských kronik

Skutečně leden jak vyšitý, jak píše ve fejetonu Ladislav Stuchlík. Po tři roky sněhu nebylo, ale leden 17 nám bílou peřinu kouzelně nadělil. Jirka Brízek vyřiznul u Schanielů dvě nádherné stopy pro běžkovou klasiku a uprostřed dálnici pro rychlé bruslaře. Sáňkovalo, bobovalo a pekáčovalo se na Slíváku i na každém menším kopečku, bruslilo se na sokoláku.

Mně bílá zima zase doporučila zalistovat ve třech obsáhlých červených kronikách bělohradských lyžařů, které před léty vytvořil kolega Jarda Voves. Tady je několik fotografií a vzpomínek:

Sobota 31. ledna 1981

Mezi Horskou cestou a Velkými Nebesy startuje silně obsazený závod devíti štafet 3x10 km. Urputný boj ihned po startu. Zprava: Kraus, Slezák, Dušek, Skoupý, M. Brízek, Kordík, Čeřovský, Kupka a paže Weinhauera. Za hodinu a 49 minut vítězí VŠ Praha – Slezák, Šubr a Vik.

Ve zmíněném závodě štafet bojovaly o pátku příčku RH Bělohrad a běčko tenistů v sestavě Honza Kupka, Jára Záveská a Vláďa Záveský. Celý závod jely tyto štafety spolu. Záves povzbuzoval Kupku: „Honzo, přidej, honí nás esenbáci!“ Nakonec ale stejně skončili na šesté příčce...

Sobota 28. února 1981

Na Tábůrku se jede Sedmička. Poslední závod Bělohradského lyžařského poháru. Na Tábůrku a i v celém poháru vítězí poctivák na lyžích i na kole Láďa Khun. V poháru je druhý Jarda Kraus a třetí autor těchto řádků... Za zmínku stojí především ale to, že vyhlášení BLP se konalo na Arnoštově v hospodě U Máslů za účasti dobré třicítky běžkařů.

Neděle 12. března 1988

Ve Svatém Petru startuje a končí Sedmdesátka po hřebenech Krkonoš. Na zkrácené trati končí desítka mužů na 72. místě, pětice žen devátá a veteráni šestí. Historicky největší úspěch bělohradských barev! Pro náročný závod platí hláška jednoho z účastníků: „Kdybych měl s sebou pilku, tak jsem ty lyže rozřezal, abych nemusel dál.“

Neděle 31. března 1985

Druhá zatáčka při cestě z Horních Míseček na Zlaták u odbočky na Medvědí. Početná parta Bělohradčáků vyráží uctít památku kamaráda Karla Finka, který tady na Jiřího (24. 4.) 82 umírá při návratu z hřebenů.

Eduard Čeliš, foto: archiv oddílu lyžování a triatlonu TJ Lázně Bělohrad

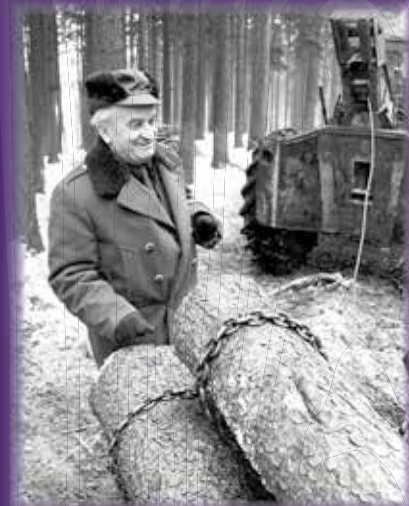


ŘEMESLA V ZRCADLE ČASU

DŘEVORUBECTVÍ

Řemeslu, které dříve provozoval téměř každý majitel stavení – jak se tenkrát nemovitostem na venkově říkávalo, se dařilo i na Bělohradsku.

O zmapování vývoje těžby dřeva v bělohradských lesích jsem požádal revírníka LČR, s. p. Gustu Plecháče. Člověka, který rozhoduje, který strom v lese, kdy a pro jaký účel bude pokácen.



Dřív asi byl dřevorubcem na vsi skoro každý?

Od jara do podzimu každý hospodařil na svém. Mnozí nebyli jen zemědělci, ale zároveň zedníci, stolaři, tesaři nebo třeba i obuvníci. Kdo měl kus svého lesa, dělal si ve svém a to převážně v zimě, kdy se nepracovalo na polích. Kdo nevlastnil les, mohl si vydražit prořezávku třeba v hrabčím. Ale pokud měl nějakou korunu, tak si koupil pár metrů už hotového dříví v draždě od hrabčeho hajného a jenom si ho odvezl.

Dříve se netěžilo tak plošně jako dnes, vybíraly se jednotlivé stromy, popř. drobné skupiny stromů pro stavitele, výrobce nábytku, nebo i pro vlastní potřebu na opravy nemovitostí apod. Těžba probíhala převážně v zimě a dřevařina v lese pak chlapům v tomto období poskytovala jediný výdělek. Ze zemědělců se na vesnicích v zimě stávali dřevorubci. Sedláci většinou svázeli koňmi dřevo na vozech, nebo na saních a ostatní pracovali s pilou a sekerou.

Dřív na větších majetcích zodpovídal vlastníkově za řádné lesnické hospodaření lesmistr. Tady na Bělohradském panství po několik generací zastával funkci lesmistra rod Bechtoldů. Ti úkolovali polesné, kteří rozdělovali práci jednotlivým hajným. Práci ve vsi si už hajní domluvili sami. Vesnice byly tenkrát plné lidí, lidská síla nebyla žádný problém. Ne, jako dnes.

Dřevo asi byl žádaný materiál odjakživa?

Vše šlo ruku v ruce s rozvojem průmyslu. Zde na Bělohradsku se těžilo dříví pro stavební činnost a truhlářství, no a samozřejmě méně kvalitní dříví na palivo, protože dřívím se netopilo pouze na vesnicích, ale i ve městech.

V mnohasetleté historii vlivem postupného osídlování hor a díky rozvoji průmyslu docházelo k postupnému odlesňování těchto lokalit. Například jen Krkonoše byly za tuto dobu odlesněny a opět zalesněny třikrát. A Hůra dvakrát.

A co likvidace mniškové kalamity z dvacátých let minulého století?

Zvládnout kalamitu takového rozsahu nebylo v silách místních obyvatel. Proto při těžbě mrtvých jehličnatých porostů zde našla práci spousta dřevařů z Podkarpatské Rusi a ze severní Moravy. Převážná část dříví se už vagónovala i na přínádražním skladu v Bělohradě. Trvalo roky, než se všechno kalamitní dřevo zpracovalo. A všechna práce se prováděla ručně. Byly jenom pily, sekery a na stahování s odvozem koně.

Další roky trvala vlastní výsadba rozsáhlých pomniškových holin. Touto kalamitou došlo k odlesnění převážné části Hůry, Krížovky, Byšiček, ale i ostatních jehličnatých porostů bez rozdílu vlastnictví. Nepoškozeny v našem okolí zůstaly pouze listnaté a borové porosty.

Když jsme u té ruční práce. Jak vstupovala do těžby technika?

Začátkem šedesátých let se objevily první motorové pily i u nás. Nejprve šlo o pily dvoumužné, strojník zajišťoval obsluhu motoru, pomocník natáčení listu a mazání. Pila byla jenom na předkracování, odvětvovalo se stále jen sekerami, těch byla taky spousta druhů dle činnosti – odvětvovací, podpěrné, štípací... Sekery vytlačily až jednomužné motorové pily zvané „kontraštilky“. Dřív se převážná část těžené dřevní hmoty odkorňovala zprvu přímo v lesích, později na skladech. Vše se však loupalo ručně.

Koně jsme ale občas vidali v lese ještě nedávno.

To ano, například v probírkách nebo komplikovaných svažitých terénech jsou nepostradatelní dodnes. Z bělohradských „koňáků“, kteří stahovali dřevo, si mnozí ještě mohou pamatovat třeba pana Rybu.

Prvním velkým zlomem v přibližování dřeva byl lesní traktor s kolesnou. Klády byly na jednom konci připevněné na kolesně a traktorem staženy na depo k odvozu. Postupně, jak šel vývoj kupředu, traktorům přibývala nově vyvinutá zařízení pro ulehčení práce – dvoububnové navijáky, čelní rampovače, štěpkovače...

Přelomovým zlomem v odvozu dřevní hmoty pak byl vývoj hydraulické ruky umístěné na odvozní soupravě, která úplně nahradila pákové navijáky.

Kolik Bělohradců bylo zaměstnaných v lese?

Vrátím se hlouběji před rok 1989. V bělohradském polesí bylo zaměstnáno včetně sezonních dělníků zhruba 45 lidí. Dále v dopravně manipulačním středisku pracovala řada lidí z Bělohradu a blízkého okolí. Z řidičů bych jmenoval pány Voňku, Malého, Krause a Sodomku. Jedním z prvních lesních traktoristů v okolí byl pan Josef Trybenek z Bukoviny u Pecky.

A dnes?

Dnes je vlastně z těžby dřeva průmyslové odvětví a dřevo důležitou obchodní komoditou. Už i probírkové těžby v dostupných terénech vykonává harvestor. Harvestorový uzel sestává z vyvážecí soupravy a z těžebního stroje s kácací hlaví, která strom pokácí, odvětví a rozmánuje na vyráběné sortimenty. Součástí této hlavy jsou fotobuňky, díky kterým dokáže počítač přesně vyhodnotit objemy vyrobené dřevní hmoty.

Na takovéto technice těží Josef a Roman Straňkovi z Bělé u Pecky. V současnosti podíl těžby harvestorovou technologií a motorovou pilou s následným přiblížením lesním traktorem či koněm je u nás na revíru 70 ku 30, což je celoevropský trend. Ze současných dřevorubců vykonávajících těžbu dřeva motorovou pilou lze jmenovat Zdeňka Šubru z H. N. Vsi nebo Miloše Kňourka z L. Bělohradu.

Jaroslav Voves, foto: autor, archiv





ISSN 2533-8005



9 772533 800006

02